

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням Рахункової палати
від 27.12.2019 № 39-2

ЗВІТ
про результати аудиту ефективності використання та
розпорядження майном державного підприємства
“ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ”, що мають фінансові наслідки
для державного бюджету

Київ 2019

ЗМІСТ

ПРЕАМБУЛА.....	3
ВСТУП.....	4
1. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ УПРАВЛІННЯ МАЙНОМ ДЕРЖАВНОГО ПІДПРИЄМСТВА “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ”	5
<i>1.1. Аналіз законодавчих та нормативно-правових актів забезпечення виконання Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України функцій уповноваженого органу управління майном, їх дотримання при створенні ДЕРЖАВНОГО ПІДПРИЄМСТВА “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ”</i>	<i>5</i>
<i>1.2. Аналіз нормативно-правових та організаційно-розпорядчих актів щодо забезпечення функціонування електронної торгової системи Prozorro.Продажі</i>	<i>9</i>
2. ОЦІНКА ОСНОВНИХ ПОКАЗНИКІВ ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОГО ПІДПРИЄМСТВА “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” ТА СТАН ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ.....	17
3. АНАЛІЗ ДОТРИМАННЯ ПРОЦЕДУР ПРИЗНАЧЕННЯ КЕРІВНИЦТВА ДЕРЖАВНОГО ПІДПРИЄМСТВА “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” ТА УМОВ ВИПЛАТИ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ	22
4. ЗАКОННІСТЬ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ТА РОЗПОРЯДЖЕННЯ МАЙНОМ ДЕРЖАВНОГО ПІДПРИЄМСТВА “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ”	26
<i>4.1. Загальна характеристика державного майна Підприємства.....</i>	<i>26</i>
<i>4.2. Оцінка ефективності експлуатації електронної торгової системи Prozorro.Продажі та наслідки її адміністрування для доходів Підприємства та надходжень до державного і місцевих бюджетів ..</i>	<i>28</i>
<i>4.3. Інші порушення та недоліки при розпорядженні державним майном.....</i>	<i>36</i>
ВИСНОВКИ	38
ПРОПОЗИЦІЇ.....	44

ПРЕАМБУЛА

Підстава для проведення аудиту: Конституція України (стаття 98); Закон України “Про Рахункову палату” (статті 4, 7 та 10); План роботи Рахункової палати на 2019 рік.

Мета аудиту: встановлення фактичного стану справ та надання оцінки щодо законного і ефективного використання та розпорядження державним підприємством “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” державним майном, матеріальними, нематеріальними та іншими активами; встановлення фактичного стану справ щодо законності, своєчасності і повноти прийняття управлінських рішень Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України стосовно здійснення функцій уповноваженого органу управління об’єктом державної власності; сплати державним підприємством “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” податків, зборів та інших платежів; аналіз фінансово-господарської діяльності державного підприємства “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ”, досягнення ним визначених цілей та завдань щодо виконання функцій адміністратора електронної торгової системи; аналіз стану внутрішнього контролю.

Предмет аудиту:

– нормативно-правові, розпорядчі, акти та документи, які регулюють питання утворення та діяльності державного підприємства “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ”;

– державні кошти та майно, які використовуються державним підприємством “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” при здійсненні діяльності;

– дані бухгалтерського та аналітичного обліку, статистична, фінансова та інша звітність щодо діяльності державного підприємства “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” та виконання ним функцій адміністратора електронної торгової системи, визначених постановою Кабінету Міністрів України від 10.05.2018 № 433 “Про затвердження Порядку відбору операторів електронних майданчиків для організації проведення електронних аукціонів з продажу об’єктів малої приватизації, авторизації електронних майданчиків та визначення адміністратора електронної торгової системи” та статутами державного підприємства “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ”.

Об’єкт аудиту: державне підприємство “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” (далі – ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ”, Підприємство).

Направлено запити: до Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України (далі – Міністерство, Мінекономіки, уповноважений орган управління), Фонду державного майна України, Антимонопольного комітету України, Державної служби спеціального зв’язку та захисту інформації України (далі – Держспецзв’язку).

Початкові обмеження щодо проведення аудиту: часові – 2018 рік та 9 місяців 2019 року, з окремих питань – більш тривалий період; географічні – м. Київ.

Критерії оцінки, які використовуються у ході аудиту:

- *щодо продуктивності:* співвідношення між досягнутим Підприємством результатом і використаними фінансовими та матеріальними ресурсами;

- *щодо результативності:* ступінь досягнення Підприємством визначених статутом цілей, їх повнота та відповідність законодавству; рівень збереження активів;

- *щодо економності:* досягнення об'єктом аудиту запланованих результатів за рахунок використання мінімального обсягу коштів або досягнення максимального результату при їх ефективному використанні.

Методи проведення аудиту: аналіз нормативно-правових та розпорядчих актів і управлінських рішень, що стосуються використання та розпорядження майном; перевірка та аналіз фінансових планів, статистичної, фінансової та іншої звітності, бухгалтерських (первинних і зведених) документів; перевірка документів, що стосуються виконання об'єктом аудиту функцій адміністратора електронної торгової системи; перевірка фактичної наявності та стану активів; аналіз інформації, отриманої на запити; аналіз матеріалів перевірок, проведених контролюючими органами, та даних внутрішнього аудиту Підприємства; аналіз матеріалів засобів масової інформації та спеціальних видань; підрахунок, порівняння планових та фактичних показників; опитування та обговорення проблемних питань; отримання пояснень посадових осіб об'єкта аудиту.

За результатами аудиту **складено один акт:** акт ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” (із зауваженнями).

ВСТУП

Відповідно до Закону України від 18.01.2018 № 2269-VIII “Про приватизацію державного і комунального майна” (далі – Закон № 2269) електронна торгова система забезпечує можливість створення, розміщення, оприлюднення та обміну інформацією і документами в електронному вигляді, необхідними для проведення аукціону в електронній формі. Електронна торгова система є дворівневою інформаційно-телекомунікаційною системою, що складається з центральної бази даних та електронних майданчиків.

З метою уніфікації процесу реалізації державного і комунального майна, розширення кола учасників та підвищення конкуренції на ринку запроваджено розробку електронної торгової системи, побудовану на засадах ProZorro. Повний аудит ефективного і законного функціонування інформаційно-телекомунікаційних систем, розробку та впровадження яких ініційовано Міністерством економічного розвитку і торгівлі України, та значний інтерес суспільства до цього питання обумовили актуальність обраної теми аудиту.

ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” утворено Міністерством економічного розвитку і торгівлі України (далі – Мінекономрозвитку) 20.03.2018 з метою здійснення консультативної та підприємницької діяльності, спрямованої на забезпечення функціонування, обслуговування і розвиток електронної торгової системи, отримання прибутку від здійснення підприємницької діяльності, та належить до сфери управління цього міністерства.

Фактично основна діяльність ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” полягає в забезпеченні функціонування електронної торгової системи Prozorro.Продажі (далі – ЕТС Prozorro.Продажі, ЕТС) з продажу державного, комунального та іншого майна, а також слугує центральною базою даних для електронних торгів.

ЕТС Prozorro.Продажі функціонує використовуючи дві бази даних – ЦБД1 та ЦБД2.

Право власності на ЦБД1, яка використовується для продажу активів (майна) банків, що виводяться з ринку, та банків, що ліквідуються, належить Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (далі – ФГВФО).

ЦБД2 належить Підприємству і застосовується для проведення електронних аукціонів з продажу об’єктів малої приватизації, комунального майна, майна державних підприємств, оренди нерухомого майна, спеціальних дозволів на користування надрами, прав оренди на земельні ділянки.

1. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ УПРАВЛІННЯ МАЙНОМ ДЕРЖАВНОГО ПІДПРИЄМСТВА “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ”

1.1. Аналіз законодавчих та нормативно-правових актів забезпечення виконання Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України функцій уповноваженого органу управління майном, їх дотримання при створенні ДЕРЖАВНОГО ПІДПРИЄМСТВА “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ”

Правові основи управління об’єктами державної власності врегульовано Законом України від 21.09.2006 № 185 “Про управління об’єктами державної власності” (далі – Закон № 185), згідно зі статтею 1 якого управління об’єктами державної власності – це здійснення Кабінетом Міністрів України та уповноваженими ним органами, іншими суб’єктами, визначених цим Законом повноважень щодо реалізації прав держави як власника таких об’єктів, пов’язаних з володінням, користуванням і розпорядженням ними, у межах, визначених законодавством України, з метою задоволення державних та суспільних потреб.

Відповідно до положення про Мінекономіки, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20.08.2014 № 459 (далі – Положення № 459), головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує, зокрема, формування та реалізує державну політику у сфері управління об’єктами державної власності, а також економічного, соціального розвитку і торгівлі визначено Мінекономрозвитку. Постановою Кабінету

Міністрів України від 02.09.2019 № 829¹ Мінекономрозвитку перейменовано в Мінекономіки. У зв'язку з цим постановою Кабінету Міністрів України від 11.09.2019 № 838 (діє з 17.09.2019) затверджено в новій редакції Положення № 459.

Згідно з пунктом 3 Положення № 459 (зі змінами) до основних завдань Мінекономіки² віднесено (пункт 3), зокрема, забезпечення формування та реалізацію державної політики у сфері управління об'єктами державної власності, в тому числі корпоративними правами держави, державної політики у сфері торгівлі. Цим Положенням визначено також основні завдання, покладені на Міністерство (пункт 4).

Безпосереднє виконання повноважень в Міністерстві щодо управління об'єктами державної власності покладено на департамент управління державною власністю, положення про яке затверджене наказом Мінекономрозвитку від 15.12.2016 № 2087 (зі змінами).

Аудит засвідчив, що окремі повноваження уповноваженого органу управління майном Підприємства Мінекономіки у 2018 році та протягом 9 місяців 2019 року здійснювалися неналежно.

Так, ДП "ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ" утворено згідно з наказом Мінекономрозвитку від 20.03.2018 № 374. Зазначеним наказом затверджено також Статут Підприємства. Наказами Міністерства від 03.07.2018 № 914 та від 16.05.2019 № 856 затверджувалися нові редакції Статуту Підприємства.

Відповідно до затвердженого Статуту (усі редакції) Підприємство має право, зокрема: надавати послуги у сфері електронного документообігу та електронного цифрового підпису; надавати послуги доступу до центральної бази даних та інші послуги, пов'язані з роботою електронної торгової системи; визначати ціни на сервісні послуги, пов'язані з використанням електронної торгової системи, у передбаченому законодавством порядку; самостійно визначати ціни на послуги з питань розміщення інформації стосовно продажу та (або) оренди майна на вебпорталі.

Відповідно до пункту 6.1 Статуту Підприємства для забезпечення його діяльності за рахунок майна, переданого уповноваженим органом управління, доходу Підприємства та інших не заборонених законодавством джерел передбачено створення статутного капіталу.

При затвердженні Статуту Підприємства **Міністерство³, як засновник, не визначило майно, що має передаватися Підприємству** відповідно до частини четвертої статті 63 Господарського кодексу для здійснення його прибуткової діяльності.

У результаті, з моменту створення Підприємства по теперішній час, його статутний капітал становить нуль гривень, що є недотриманням

¹ "Деякі питання оптимізації системи центральних органів виконавчої влади".

² До 11.09.2019 Мінекономрозвитку.

³ Інформація від 15.10.2019 № 3243-08/42362-03 на запит Рахункової палати від 04.10.2019 № 04-2749.

вимоги частини четвертої статті 57 Господарського кодексу України щодо визначення в статуті підприємства розміру його статутного капіталу.

ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” здійснювало адміністрування та обслуговування електронної торгової системи, яка до липня 2019 року належала Громадській організації “Трансперенсі Інтернешнл Україна” (далі – ГО “Трансперенсі Інтернешнл Україна”), і не вжило протягом 2018 року та I півріччя 2019 року дієвих заходів щодо передання її у державну власність. При цьому здійснювало витрати на обслуговування системи, що перебувала у власності ГО “Трансперенсі Інтернешнл Україна” і відповідно до статті 319 Цивільного кодексу України мала право вчиняти щодо свого майна будь-які дії, які не суперечать закону. Мінекономіки, в свою чергу, не забезпечувало відповідного контролю за процесом передання цієї системи Підприємству. У результаті ЕТС передано на баланс Підприємства (загальною вартістю 9 745,3 тис. грн) лише через 1,3 року після його створення – у липні 2019 року. На сьогодні ЕТС є власністю державного підприємства.

За інформацією ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ”⁴, з часу утворення (з 13.04.2018 до 17.04.2019) працівники Підприємства тимчасово розміщувались у різних приміщеннях без укладання договорів оренди: в ГО “Трансперенсі Інтернешнл Україна”, навчальному закладі “Київська школа економіки”, ДП “ПРОЗОРРО”, Мінекономрозвитку, за місцем проживання одного з працівників Підприємства.

З 17.04.2019 ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” розміщується в орендованих приміщеннях, які належать ДП “ПРОЗОРРО”, відповідно до договору оренди нерухомого майна⁵.

Аудитом встановлено, що **Підприємству не надавалися доручення Мінекономіки щодо розроблення стратегічних планів розвитку та інвестиційних планів на середньострокову перспективу (3–5 років) і такі плани Міністерством не затверджувалися**, як це передбачено вимогами пунктів 5 і 6 частини першої статті 6 Закону № 185 та пунктами 11.2.4 та 11.2.5 Статуту Підприємства (усі редакції).

Повноваження із внутрішнього контролю на ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ”, визначені Положенням № 459 (із змінами) (підпункт 272 пункту 4), Мінекономіки протягом 2018 року та 9 місяців 2019 року не здійснювалися, не проводилася оцінка ризиків, які негативно впливають на виконання функцій і завдань Підприємства. При цьому організація системи внутрішнього контролю і внутрішнього аудиту та забезпечення їх здійснення в Міністерстві і бюджетних установах, що належать до сфери його управління, належить до повноважень Міністра (підпункт 16 пункту 11).

Відповідно до пункту 8.1 Статуту (усі редакції) наглядова рада Підприємства є органом управління Підприємства, що діє на підставі

⁴ Лист від 11.10.2019 № 546-07/2019.

⁵ Від 17.04.2019 № 00000247/Г, укладений між ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” та ДП “ПРОЗОРРО”.

положення про неї, затвердженого уповноваженим органом управління (пункт 8.2 Статуту в усіх редакціях).

Положення про наглядову раду ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” затверджено наказом Мінекономрозвитку від 31.05.2018 № 773 (далі – Положення № 773). Відповідно до Положення № 773 до складу наглядової ради входять п’ять осіб, три члени є незалежними і обираються шляхом конкурсного відбору, два – представниками держави.

Аудитом встановлено, що пунктом 5.14 Положення № 773 визначено, що рішення наглядової ради направляється директору Підприємства та уповноваженому органу управління наступного дня після засідання, проте відповідно до пункту 8.24 Статуту (редакція від 16.05.2019) цей термін становить не пізніше трьох робочих днів після дня проведення засідання. Однак Міністерством не прийнято необхідних управлінських рішень.

Як встановлено, через п’ять місяців після затвердження Положення № 773 Мінекономрозвитку 02.11.2018 відповідно до наказу № 1606 “Питання формування наглядової ради державного підприємства “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” оголошено конкурсний відбір на посади трьох незалежних членів наглядової ради ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” та затверджено склад комісії.

За результатами конкурсного відбору відповідно до наказу Мінекономрозвитку від 29.12.2018 № 2013 Крепака Д. Л., Сенниченка Д. В., Васильєву Н. Б. призначено незалежними членами наглядової ради, а також як представників держави в наглядовій раді Нефьодова М. Є., Михайлова І. В.

Перше засідання наглядової ради відбулося через два місяці після затвердження її складу – 21.02.2019 (протокол № 1), на якому обрано голову наглядової ради Підприємства – Михайлова І. В., корпоративного секретаря – Максименко Я. П., затверджено план засідань наглядової ради на 2019 рік, положення та персональний склад комітетів наглядової ради Підприємства (комітету з питань аудиту, комітету з питань призначень та визначення винагороди, комітету з питань стратегії).

Постановою Верховної Ради України від 19.09.2019 № 118-ІХ Сенниченка Д. В., який був незалежним членом наглядової ради ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ”, призначено на посаду Голови Фонду державного майна України. У зв’язку з цим, Сенниченком Д. М. направлено звернення⁶ до Мінекономіки щодо припинення повноважень. Наказом Мінекономіки від 29.10.2019 № 283 припинено повноваження Сенниченка Д. М. як незалежного члена наглядової ради та виведено зі складу наглядової ради, однак Мінекономіки конкурсного відбору незалежного члена наглядової ради не забезпечено. 17.10.2019 ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” звернулось до Мінекономіки⁷ щодо проведення конкурсного відбору незалежного члена наглядової ради Підприємства.

⁶ Вхідний № 07/62689-19 від 26.09.2019.

⁷ Лист від 17.10.2019 № 555-08/2019.

Таким чином, Мінекономіки як уповноважений орган управління державним майном Підприємства, не забезпечило здійснення усіх повноважень визначених законодавством.

Майже через 7 місяців після затвердження в травні 2018 року Положення про наглядову раду ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” Міністерством за результатами конкурсного відбору на посади незалежних членів наглядової ради, 29.12.2018 було затверджено склад наглядової ради Підприємства. А перше засідання сформованої наглядової ради відбулося через два місяці після затвердження її складу.

Тобто Міністерством як уповноваженим органом управління не вжито належних заходів для прийняття рішення зі створення наглядової ради Підприємства та забезпечення її діяльності.

1.2. Аналіз нормативно-правових та організаційно-розпорядчих актів щодо забезпечення функціонування електронної торгової системи Prozorro.Продажі

Відповідно до частини 1 статті 15 Закону України від 18.01.2018 № 2269-VIII “Про приватизацію державного і комунального майна” (далі – Закон № 2269) продаж об’єктів малої приватизації передбачено виключно на електронних аукціонах.

Згідно зі статтею 1 Закону № 2269 ЕТС складається з центральної бази даних та електронних майданчиків, які взаємодіють через інтерфейс програмування додатків, який надається у вигляді коду з відкритим доступом та визначає функціональність електронної торгової системи.

Відповідно до цього Закону введено наступні поняття та терміни.

Центральна база даних (далі – ЦБД) – сукупність технічних та програмних засобів у складі баз даних та модуля електронного аукціону, що забезпечують можливість проведення аукціону в електронній формі та гарантують рівний доступ до інформації учасникам аукціону в електронній формі. Електронний майданчик – апаратно-програмний комплекс, який функціонує в Інтернеті, підключений до центральної бази даних та забезпечує організатору аукціону, потенційним покупцям, учасникам можливість користуватися сервісами електронної торгової системи з автоматичним обміном інформацією щодо процесу проведення аукціонів в електронній формі.

Адміністратор ЕТС – юридична особа, визначена Кабінетом Міністрів України відповідальною за забезпечення її функціонування, а оператор електронного майданчика – особа, що має право використовувати електронний майданчик та діє відповідно до договору, укладеного з адміністратором ЕТС, істотні умови якого визначаються Кабінетом Міністрів України.

Організатор аукціону – Фонд державного майна України (далі – ФДМ), його регіональні відділення, представництва у районах і містах, органи приватизації в Автономній Республіці Крим, органи приватизації територіальних громад або залучені ними юридичні особи, які діють відповідно до договору, укладеного з державними органами приватизації.

На виконання вимог Закону № 2269 постановою Кабінету Міністрів України від 10.05.2018 № 432 (далі – постанова № 432) затверджено Порядок проведення електронних аукціонів для продажу об'єктів малої приватизації та визначення додаткових умов продажу (зі змінами), постановою Кабінету Міністрів України від 10.05.2018 № 433 (далі – постанова № 433) затверджено Порядок відбору операторів електронних майданчиків для організації проведення електронних аукціонів з продажу об'єктів малої приватизації, авторизації електронних майданчиків (далі – Порядок № 433).

Згідно із пунктом 2 постанови № 433 адміністратором ЕТС, відповідальним за забезпечення її функціонування, визначено Підприємство.

Протягом 2017–2019 років прийнято низку постанов Кабінету Міністрів України, відповідно до яких із застосуванням електронних торгів передбачено продаж/оренда інших окремих видів державного майна (активів).

Зокрема, постановою Кабінету Міністрів України від 21.06.2017 № 688 “Деякі питання реалізації пілотного проекту із запровадження електронних земельних торгів і забезпечення зберігання та захисту даних під час їх проведення” затверджено Порядок реалізації пілотного проекту з проведення електронних земельних торгів (зі змінами) (далі – Порядок № 688), згідно з яким реалізація пілотного проекту здійснюється з 01.10.2017 по 01.10.2019 територіальними органами Державної служби з питань геодезії, картографії та кадастру (далі – Держгеокадастр), що забезпечують здійснення повноважень щодо розпорядження землями сільськогосподарського призначення державної власності.

Порядком розпорядження майном акціонерного товариства “Українська залізниця” (зі змінами), затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 22.11.2017 № 1054, встановлено, що відчуження майна ПАТ “Українська залізниця” (далі – Укрзалізниця) шляхом продажу, оренди майна здійснюються на конкурентних засадах шляхом проведення електронних аукціонів.

Постановою Кабінету Міністрів України від 17.10.2018 № 848 “Про реалізацію експериментального проекту із запровадження проведення аукціонів з продажу спеціальних дозволів на користування надрами шляхом електронних торгів” затверджено Тимчасовий порядок реалізації експериментального проекту із запровадження проведення аукціонів з продажу спеціальних дозволів на користування надрами шляхом електронних торгів (далі – Тимчасовий порядок № 848), згідно з яким реалізація експериментального проекту із запровадження проведення аукціонів з продажу спеціальних дозволів на користування надрами шляхом електронних торгів здійснюється Державною службою геології та надр (далі – Держгеонадра) з 24.10.2018 до 01.12.2019.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 02.10.2019 № 865 “Питання функціонування електронної торгової системи з продажу майна боржників у справах про банкрутство (неплатоспроможність)” затверджено Порядок організації та проведення аукціонів з продажу майна боржників у справах про банкрутство (неплатоспроможність) (далі – Порядок № 865).

Отже, Підприємство, як адміністратор відповідної складової ЕТС, що дозволяє організовувати електронні торги з продажу/оренди окремих видів

державного майна (активів), відповідними постановами Кабінету Міністрів України визначено лише за процедурами продажу об'єктів малої приватизації з травня 2018 року та продажу майна боржників у справах про банкрутство (неплатоспроможність) з жовтня 2019 року.

Відповідно до Меморандуму щодо намірів співпраці у побудові в Україні прозорої та ефективної системи реалізації майна (активів) неплатоспроможних банків та банків, що ліквідуються, укладеного 24.06.2016 між Мінекономрозвитку, Національним банком України (далі – НБУ), Фондом гарантування вкладів фізичних осіб (далі – ФГВФО) та ГО “Трансперенсі Інтернешнл Україна”, однією з цілей його визначено створення та впровадження прозорої електронної торгової системи торгів майном (активів) неплатоспроможних банків та банків, що ліквідуються, забезпечення її функціонування, адміністрування та удосконалення функціональних можливостей до моменту передачі у державну власність.

Аудитом встановлено, що протягом 2018–2019 років із застосуванням ЕТС забезпечувався електронний продаж/оренда майна (активів) за напрямками:

- малої приватизації – продаж ділянок, споруд, пакетів акцій та іншого майна (активів) підприємств і компаній, які належать державі в особі ФДМ та органам місцевої влади. За умов законодавства мала приватизація обмежується продажем об'єктів вартістю до 250 млн гривень;
- комерційних торгів – продаж через ЕТС власного майна комерційних підприємств (майно, кредити, дебіторська заборгованість та інші активи);
- продажу активів банків, визнаних неплатоспроможними – реалізація активів банків-банкрутів, які знаходяться в управлінні ФГВФО (майнових прав, прав вимоги, дебіторської заборгованості тощо);
- продажу майна державних та комунальних підприємств України, невиключеного до переліку об'єктів малої приватизації;
- оренди державного та комунального майна – продаж прав оренди майна, яким володіють підприємства різної форми власності (зокрема Укрпошта) або знаходяться на балансах міст (окремі приміщення, площі під розміщення тимчасових пересувних споруд (МАФів), ярмарків, торговельних місць, паркувальних майданчиків тощо);
- оренди землі – продаж прав на оренду земельних сільськогосподарських ділянок, якими розпоряджається Держгеокадастр;
- продажу спеціальних дозволів на користування надрами України – продаж прав на використання ділянок, якими розпоряджається Держгеонадра;
- продажу/оренди майна Укрзалізниці – продаж і оренда її власних активів і продаж прав на користування вантажними вагонами (оренда);
- продажу майна Державного концерну “Укроборонпром” – продаж активів підприємств-учасників концерну;
- продажу майна боржників у справах про банкрутство (неплатоспроможність).

Постановою Кабінету Міністрів України від 06.09.2017 № 717 (далі – постанова № 717) “Про реалізацію пілотного проекту щодо організації

електронних торгів (аукціонів) з використанням електронної торгової системи ProZorro.Продажі” (далі – Пілотний проект) запроваджено продаж з використанням ЕТС ProZorro.Продажі об'єктів державної власності – матеріальних активів, які відповідно до законодавства визнаються основними фондами (засобами), а також іншого майна (активів) замовників (казенних підприємств, державних комерційних підприємств (їх об'єднань), державних установ і організацій, а також господарських організацій, у статутному капіталі яких органи державної влади, органи влади Автономної Республіки Крим, органи місцевого самоврядування, державні компанії володіють часткою (акціями, паями) в розмірі 50 відсотків і більше або володіють більшістю голосів у вищому органі суб'єкта господарювання чи правом призначати більше половини складу виконавчого органу або наглядової ради суб'єкта господарювання).

Умовами постанови № 717 продаж майна органами державної влади, органами місцевого самоврядування, комунальними підприємствами та організаціями, що не підпадають під визначення замовник, рекомендовано здійснювати також із застосуванням ЕТС ProZorro.Продажі.

Відповідно до **пункту 4 постанови № 717** (зі змінами згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 22.05.2019 № 460) на період дії **Пілотного проекту адміністратором ЕТС ProZorro.Продажі є ГО “Трансперенсі Інтернешнл Україна”**, яка володіє зазначеною системою та зобов'язується передати її в державну власність після його завершення, при цьому, загальний термін проведення Пілотного проекту визначено не було.

Постановою Кабінету Міністрів України від **23.10.2019 № 884 “Деякі питання відчуження об'єктів державної власності”** (далі – постанова № 884) **постанову № 717 визнано такою, що втратила чинність**. При цьому адміністратором відповідальним за забезпечення функціонування ЕТС визначено **Підприємство, що належить до сфери управління Мінекономіки**. Постановою № 884 (набрала чинності 26.10.2019) також викладено в новій редакції Порядок відчуження об'єктів державної власності, яким передбачено здійснення відчуження об'єктів державної власності із застосуванням ЕТС.

Аудитом встановлено, що незважаючи на те, що за умов положень постанови № 717 адміністратором ЕТС ProZorro.Продажі з продажу об'єктів державної власності визначених замовників до 26.10.2019 мала бути ГО “Трансперенсі Інтернешнл Україна”, починаючи з червня 2018 року ці функції без будь-яких нормативно-правових підстав фактично виконувало Підприємство.

Аудитом також встановлено, що протягом 2018 року та 9 місяців 2019 року жодним нормативно-правовим актом не було уповноважено Підприємство на виконання функцій адміністратора ЕТС в частині забезпечення електронних аукціонів з продажу прав на оренду земельних сільськогосподарських ділянок, спеціальних дозволів на користування

надрами України, продажу/оренди майна Укрзалізниці та продажу активів підприємств-учасників Державного концерну “Укроборонпром”.

Відповідно до пункту 3.1. Статуту Підприємства (в усіх редакціях) його утворено з метою здійснення консультативної та підприємницької діяльності, спрямованої на забезпечення функціонування, обслуговування та розвиток електронної торгової системи, та отримання прибутку від здійснення підприємницької діяльності”.

Як встановлено в ході аудиту ЕТС ProZorro.Продажі фактично складається з двох частин – ЕТС “ProZorro.Продажі ЦБД1”, яка забезпечує електронні торги з продажу активів неплатоспроможних банків, та ЕТС “ProZorro.Продажі ЦБД2”, що використовується для реалізації усіх інших електронних аукціонів, в тому числі забезпечує проведення електронних аукціонів з продажу об’єктів малої приватизації.

Адміністрування частини ЕТС “ProZorro.Продажі ЦБД2” Підприємством фактично розпочато з червня 2018 року. Це відбулося після отримання від ГО “Трансперенсі Інтернешнл Україна” (Ліцензіар) на умовах ліцензійного договору від 11.06.2018 №1-ЕТС-ЦБД2 невиключної та такої, що не може бути переданою третім особам без окремого дозволу Ліцензіара, безоплатної ліцензії (права) на використання до 11.06.2019 програмного забезпечення – результат комп’ютерного програмування у вигляді похідного програмного продукту ЕТС “ProZorro.Продажі ЦБД2” та програмного продукту публічного порталу ЕТС “ProZorro.Продажі” (вебсайт за адресою: <https://prozorro.sale/>), а також будь-яких доповнених або покращених версій такого програмного забезпечення.

За умовами цього договору Підприємству також надано право на переробку, адаптацію, компіляцію, декомпіляцію, дизасемблювання, реінжиніринг та інші подібні зміни програмного забезпечення. Потім відповідно до додаткової угоди від 05.06.2019 № 2 дію ліцензійного договору продовжено до 31.07.2019.

Оскільки умовами ліцензійного договору вартість програмного продукту не була визначена в обліку Підприємства, прийняте у користування програмне забезпечення ЕТС “ProZorro.Продажі ЦБД2” та публічний портал ЕТС “ProZorro.Продажі” загальною вартістю 0,02 грн було відображено 11.06.2018 на позабалансовому рахунку.

У подальшому, (за згодою Мінекономрозвитку (наказ від 11.06.2019 № 1006) на вчинення значного господарського зобов’язання), на підставі договору від 08.07.2019 № 0807-1 програмну продукцію загальною вартістю 9 745,3 тис. грн у вигляді прикладної комп’ютерної програми та її компонентів (“ЦБД2 для ЕТС ProZorro.Продажі”, “Публічний аналітичний модуль ProZorro.Продажі”, та “Програмний продукт “Публічний портал ЕТС ProZorro.Продажі”) та майнові права інтелектуальної власності на результат комп’ютерного програмування ГО “Трансперенсі Інтернешнл Україна” безоплатно передала на баланс Підприємства.

Умовами зазначеного договору не визначалися окремо суб’єкти права інтелектуальної власності (суб’єкти авторського права) на програмну

продукцію (твір), а лише зазначено перелік договорів ГО “Трансперенсі Інтернешнл Україна” з ТОВ “Група Квінта” та десятьма фізичними особами – підприємцями, за якими їй належали майнові права інтелектуальної власності на твір та його складові, та визначено, що авторську винагороду за створення програмної продукції (твору) виплачено авторам в повному обсязі. Інших положень щодо прав інтелектуальної власності (авторське право) договір не містить.

За даними Підприємства протягом червня–грудня 2018 року і I півріччя 2019 року ним, як “адміністратором” ЕТС ЦБД2, укладено 57 договорів з операторами електронних майданчиків, що організовували проведення електронних торгів з продажу/надання в оренду майна (активів), не включеного до переліку об’єктів малої приватизації.

Аудитом встановлено, що укладання таких договорів передбачено Регламентом роботи електронної торгової системи Prozorro.Продажі ЦБД2 щодо проведення електронних аукціонів з продажу/надання в оренду майна (активів)/передачі права (далі – Регламент ЕТС), затвердженим наказом Підприємства від 09.07.2018 № 8 (зі змінами). Проте, незважаючи на те, що цей Регламент ЕТС регулює питання, які мають міжвідомчий характер, його не було прийнято як нормативно-правовий акт Мінекономіки з подальшою реєстрацією в Міністерстві юстиції України.

При цьому, як за умов Регламенту ЕТС, так і відповідно умов типових договорів, **Підприємство визнало себе адміністратором ЕТС з посиланням на Порядок № 433, незважаючи на те, що його умови фактично не розповсюджуються на такі електронні аукціони.**

Відповідно до статті 8 Закону України від 05.07.1994 № 80/94-ВР “Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах” державні інформаційні ресурси або інформація з обмеженим доступом, вимога щодо захисту якої встановлена законом, повинні оброблятися в системі із застосуванням комплексної системи захисту інформації з підтвердженою відповідністю. Підтвердження відповідності здійснюється за результатами державної експертизи в порядку, встановленому законодавством.

За умов пункту 20 Порядку № 433 в ЕТС повинна бути створена комплексна система захисту інформації (далі – КСЗІ) з підтвердженою відповідністю згідно з вимогами законодавства у сфері захисту інформації. Вимоги щодо захисту інформації в ЕТС визначає адміністратор з урахуванням вимог законодавства у сфері захисту інформації. Підключення електронного майданчика до ЕТС здійснюється адміністратором після виконання вимог, визначених у документації на її КСЗІ.

Оператор може створювати КСЗІ своєї інформаційно-телекомунікаційної системи самостійно за умови погодження технічного завдання на її створення з адміністратором та Держспецзв’язку і самостійного отримання атестата відповідності КСЗІ за результатами державної експертизи у сфері технічного захисту інформації (пункт 20 Порядку № 433).

Створення КСЗІ з підтвердженою відповідністю передбачено вимогами пункту 5 Тимчасового порядку № 848, пункту 2⁴ Порядку № 688 та пункту 8

Порядку № 865, на підставі яких ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” здійснювало адміністрування ЕТС ЦБД2 за напрямками продажу спеціальних дозволів на користування надрами, електронних земельних торгів та майна боржників у справах про банкрутство.

Аудитом встановлено, що в недотримання вимог статті 8 Закону України від 05.07.1994 № 80/94-ВР “Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах” та пункту 20 Порядку № 433 станом на 30.09.2019 Підприємством не забезпечено створення КСЗІ з підтвердженою відповідністю ЕТС “ProZorro.Продажі ЦБД2” вимогам законодавства у сфері захисту інформації, тобто система функціонує без КСЗІ з підтвердженою відповідністю.

За результатами попереднього аналізу технічних особливостей ЕТС ЦБД2 з метою проходження процедури державної експертизи відповідності КСЗІ, проведеного начальником відділу інформаційних технологій (Легенченко Г. А.) на виконання наказу Підприємства від 09.07.2019 № 29, лише наведено ряд причин, які унеможливають цю процедуру, зокрема, це застарілі версії операційних систем серверів, відсутність спеціаліста з інформаційної безпеки, розміщення ЕТС ЦБД2 в хмарному середовищі Amazon Web Services.

Починаючи з лютого 2019 року, Підприємством розпочато адміністрування другої частини ЕТС “ProZorro.Продажі” – ЕТС “ProZorro.Продажі ЦБД1”, на базі якої організовуються та проводяться відкриті торги (аукціони) з продажу майна (активів) банків, в яких запроваджено процедуру тимчасової адміністрації або ліквідації (далі – ЕТС ЦБД1).

До 2019 року продаж такого майна із застосуванням ЕТС ЦБД1 здійснювався в рамках Пілотного проекту щодо реалізації активів (майна) банків, що ліквідуються, шляхом проведення відкритих торгів (аукціонів) із використанням електронної торгової системи для проведення електронного аукціону, який складається з автоматичного покрокового зниження початкової (стартової) ціни лоту, етапів подання закритих цінових пропозицій та цінової пропозиції (далі – Пілотний проект), запровадженого рішенням виконавчої дирекції ФГВФО від 20.07.2017 № 3117 (zareestrovano в Мінюсті 14.08.2017 № 999/30867), відповідно до Положення щодо організації продажу активів (майна) банків, що ліквідуються, затвердженого рішенням виконавчої дирекції ФГВФО від 24.03.2016 № 388 (зі змінами).

За умов розміщених на інформаційному порталі ФГВФО (<http://torgi.fg.gov.ua/help/poryadok/>) регламентів ЕТС ЦБД1 адміністратором цієї електронної системи була ГО “Трансперенсі Інтернешнл Україна”, яка володіла центральною базою даних та зобов’язувалася передати її ФГВФО.

Рішенням виконавчої дирекції ФГВФО від 31.01.2019 № 235 погоджено:

- прийняття у власність ФГВФО ЕТС ЦБД1;
- умови тристороннього договору⁸ між ФГВФО, ГО “Трансперенсі Інтернешнл Україна” та Підприємством щодо взаємодії під час організації продажу

⁸ Від 31.01.2019 № 1.

майна (активів) банків, в яких запроваджено процедуру тимчасової адміністрації або ліквідації (додатками до якого є нові редакції регламентів ЕТС ЦБД1);

– умови ліцензійного договору від 01.02.2019 між ФГВФО та Підприємством;

– умови договору від 31.01.2019 № 1 між ФГВФО та Підприємством про внесення змін до договору адміністрування ЕТС від 18.12.2018, укладеного Підприємством з ГО “Трансперенсі Інтернешнл Україна”. Відповідно до договору від 18.12.2018 ГО “Трансперенсі Інтернешнл Україна” було передано Підприємству функції адміністрування ЕТС ЦБД1 на термін з 18 по 31 грудня 2018 року.

Тобто з 01.02.2019 ФГВФО, як новий власник ЕТС ЦБД1, адміністратором цієї системи визначив Підприємство.

За умов ліцензійного договору від 01.02.2019 Підприємство отримало від ФГВФО ліцензію (дозвіл) на використання ЕТС ЦБД1 та набуло повноваження та функції адміністратора цієї системи. Ціна ліцензії встановлена за період з 01.02.2019 по 31.12.2019 в розмірі 550,0 тис. грн, і яка підлягає сплаті за вирахуванням фактичних витрат Підприємства на адміністрування ЕТС ЦБД1. Розрахунок ціни ліцензії, як додаток до договору, відсутній.

Оскільки умовами ліцензійного договору вартість програмного продукту ФГВФО не визначено по обліку Підприємства, прийняття у користування програмного забезпечення ЕТС ЦБД1 відображено 01.02.2019 на позабалансовому рахунку 01 “Орендовані необоротні активи” в розмірі 550,0 тис. грн (вартість плати за ліцензію у 2019 році).

Тобто, станом на 30.09.2019 Підприємство не є власником програмного продукту ЕТС ЦБД1, а здійснює його адміністрування на умовах отриманої від ФГВФО ліцензії (дозволу).

У зв’язку з цим, оператори електронних майданчиків, які працюють з активами ФГВФО, відповідно до наказу Підприємства від 05.02.2019 № 57 проходять кваліфікацію ФГВФО після проходження їх тестування Підприємством на відповідність вимогам ЕТС ЦБД1.

Протягом 8 місяців 2019 року, починаючи з лютого 2019 року (початок адміністрування системи) на базі функціоналу ЕТС ЦБД1 Підприємством проведено тестування 8 операторів електронних майданчиків та укладено 56 договорів про використання ЕТС ЦБД1 для реалізації майна (активів) збанкрутілих банків, які набувають чинності з дати прийняття ФГВФО рішення про включення оператора до переліку осіб, кваліфікованих за напрямом “організація торгів” та діють до 31.12.2020 (48 операторів були кваліфіковані ФГВФО у 2016–2018 роках та підключені до системи, яку адмініструвало ГО “Трансперенсі Інтернешнл Україна”).

Згідно з даними про перелік осіб, відібраних ФГВФО за напрямом діяльності “Організація відкритих торгів (аукціонів)”, станом на 10.10.2019 ФГВФО кваліфіковано 37 операторів електронних майданчиків (рішення виконавчої дирекції ФГВФО від 14.02.2019 № 358 та від 10.10.2019 № 2602).

Тобто, 19 операторів електронних майданчиків, з якими Підприємством укладені договори “Про використання Електронної торгової системи Prozorro.Продажі”, були не допущені ФГВФО до участі в аукціонах з продажу

майна (активів) банків, в яких запроваджено процедуру тимчасової адміністрації або ліквідації, **та фактично не приймали участь у цих аукціонах.**

Оскільки Підприємство використовує ЕТС ЦБД1 на умовах ліцензії (дозволу) відповідно до ліцензійного договору від 01.02.2019 між ФГВФО та Підприємством, згідно з яким за рахунок Підприємства до кінця дії договору (до 31.12.2020) повинна бути створена КСЗІ з підтвердженою відповідністю вимогам законодавства у сфері захисту інформації, **робота зі створення КСЗІ з підтвердженою відповідністю на програмне забезпечення ним не проводилася.**

На запит Рахункової палати від 29.10.2019 № 04-2952 Державною службою спеціального зв'язку та захисту інформації повідомлено⁹, що Держспецзв'язку не планувалося на 2019 рік та не проводилися на Підприємстві заходи державного контролю за станом технічного захисту інформації. У зв'язку з цим, Держспецзв'язку не володіє інформацією про дотримання Підприємством вимог законодавства у сфері інформаційної безпеки держави при використанні ЕТС ЦБД1 та ЕТС ЦБД2.

2. ОЦІНКА ОСНОВНИХ ПОКАЗНИКІВ ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОГО ПІДПРИЄМСТВА “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” ТА СТАН ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ

Аудитом встановлено, що фінансовий план ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” на 2018 рік був затверджений лише у II півріччі 2018 року, оскільки проект фінансового плану на 2018 рік подано Підприємством до Міністерства 26.06.2018, через 2,5 місяці після державної реєстрації підприємства – 13.04.2018.

Проект фінансового плану на 2019 рік Підприємством до Мінекономіки надано 07.09.2018¹⁰ з недотриманням терміну (до 1 червня року, що передує плановому періоду), визначеного пунктом 4 Порядку складання, затвердження та контролю виконання фінансового плану суб'єкта господарювання державного сектору економіки, затвердженого наказом Мінекономрозвитку від 02.03.2015 № 205 (далі – Порядок № 205), та як наслідок, затверджено 28.12.2018 з недотриманням терміну (до 1 вересня року, що передує плановому періоду), визначеного статтею 75 Господарського кодексу України

Звіти про результати виконання фінансового плану Підприємства за 2018 рік та за I квартал 2019 року, недотримуючись пункта 8.3 Статуту (в усіх редакціях), наглядовою радою не погоджувалися, а звіт про фінансові результати Підприємства за IV кв. 2018 року погоджено наглядовою радою¹¹ через 2 місяці після направлення до Мінекономіки¹² інформації про виконання фінансового плану за 2018 рік та за IV кв. 2018 року.

⁹ Лист від 01.11.2019 № 11/01/01-1933.

¹⁰ Лист № 123-01/2018.

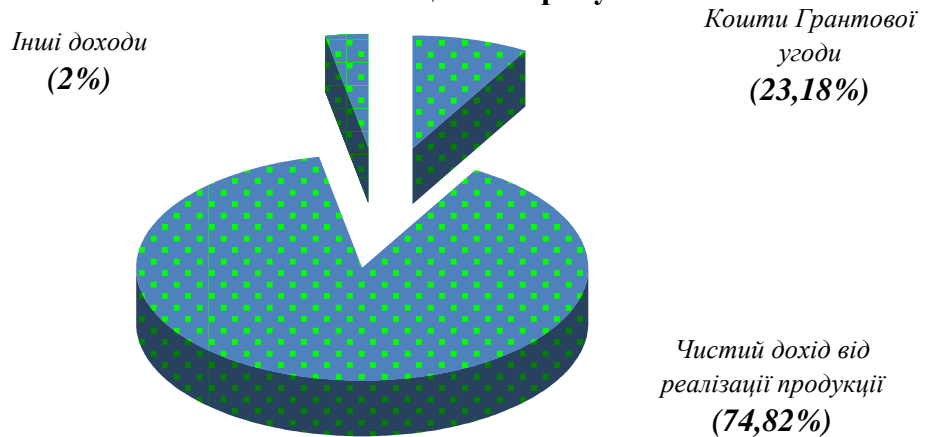
¹¹ Протокол засідання наглядової ради від 26.04.2019 № 4.

¹² Лист від 28.02.2019 174-01/2019.

За результатами проведеного аналізу можна констатувати, що протягом 2018 року та 9 місяців 2019 року діяльність ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” була прибутковою.

Доходи Підприємства зросли з 5 213,3 тис. грн у 2018 році до 27 094,7 тис. грн за 9 місяців 2019 року (зростання у 5,2 рази порівняно з показником 2018 року). Виконання планового показника за доходами (19 801,0 тис грн) Підприємством у 2018 році забезпечено на 26,3 відс., а протягом 9 місяців 2019 року (38 763,4 тис. грн) – на 69,9 відсотки. Доходи Підприємства складаються з чистого доходу від реалізації продукції (24 173,7 тис. грн), коштів Грантової угоди (7 488,7 тис. грн), інших доходів (645,6 тис. гривень). Структуру сукупних доходів Підприємства у 2018 році та за 9 місяців 2019 року відображено в діаграмі 1.

Діаграма 1. Структура сукупних доходів ДП
"ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ"
за 2018 та 9 місяців 2019 року

Із загальної суми отриманих Підприємством протягом 2018 року та 9 місяців 2019 року доходів найбільшу питому вагу 74,82 відс. займає чистий дохід від реалізації продукції. Протягом 9 місяців 2019 року чистий дохід від реалізації продукції зріс з 3 749,3 тис. грн у 2018 році до 20 424,4 тис. грн, тобто у 5,4 рази порівняно з 2018 роком. Водночас заплановані обсяги доходів виконано на 41,8 відс. у 2018 році та на 69,5 відс. протягом 9 місяців 2019 року.

Встановлено, що збільшення обсягів доходів ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” за 9 місяців 2019 року в порівнянні з доходами, отриманими в 2018 році, відбулося за рахунок доходів від реалізації майна (активів) неплатоспроможних банків та банків, що ліквідуються (з лютого 2019 року).

Крім того, одним із джерел фінансування діяльності Підприємства протягом періоду, який підлягав аудиту, були кошти Грантової угоди № С39369/8407/48094, укладеної 28.09.2018 Підприємством з Європейським банком реконструкції та розвитку (далі – Грантова угода), в рамках надання

Мінекономрозвитку міжнародної технічної допомоги за проектом “Україна: Підтримка для діяльності підприємства з забезпечення функціонування, обслуговування та розвитку електронної торгової системи Прозорро.Продажі” (далі – Проект). Згоду на вчинення значного господарського зобов’язання надано Мінекономрозвитку відповідно до наказу від 01.10.2018 № 1393, тобто вже після укладення Грантової угоди, чим недотримано пункт 4² частини першої статті 6 Закону № 185, частин другої і третьої статті 73² Господарського кодексу України та пункт 11.2.11 Статуту.

Як встановлено, відповідно до вимог пункту 11 Порядку залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги (далі – Порядок МТД), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15.02.2002 № 153 “Про створення єдиної системи залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги”, Мінекономіки не забезпечено державну реєстрацію Проекту, зокрема для **реалізації права на одержання відповідних пільг, привілеїв, імунітетів, передбачених законодавством та міжнародними договорами України. Відповідної заявки про таку державну реєстрацію Проекту Підприємство до Міністерства не подавало.**

За умов Грантової угоди передбачено надання Підприємству коштів у розмірі, що не перевищує 350,0 тис. євро, у період з 28.09.2018 по 22.09.2019.

Відповідно до Опису проекту його метою є підтримка діяльності Мінекономрозвитку у створенні юридичної особи, яка буде відповідати за забезпечення надійного процесу онлайн-продажів через ЕТС. Передбачалося, що витрати на підтримку, розробку та забезпечення функціонування ЕТС протягом 12 місяців складатимуть 850,0 тис. євро, з яких 350,0 тис. євро покривається за рахунок коштів Грантової угоди, а решту 500,0 тис. євро мали надати інші донори та Підприємство. Станом на 30.09.2019 передбачені Описом проекту внески від Програми “Прозорість та підзвітність у державному управлінні та послугах” (TAPAS) від USAID, Eurasia Foundation, UKaid та Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) до Підприємства не надходили.

Протягом листопада 2018 року – червня 2019 року Підприємством було отримано коштів міжнародної технічної допомоги на суму 10 201,5 тис. грн (339 164,69 євро), станом на 30.09.2019 недоотриманий Підприємством з рахунку гранту залишок коштів становив 10 835,31 євро.

З отриманих від ЄБРР валютних коштів на поточний гривневий рахунок Підприємства було проконвертовано 250721,46 євро на суму 7 461,7 тис. грн, використано 7 460,9 тис. грн, з яких 4 880,7 тис. грн або 65,4 відс. спрямовано на оплату праці та нарахування, 1 364,0 тис. грн або 18,3 відс. на адміністрування та обслуговування ЕТС. Залишок коштів на валютному рахунку Підприємства, відкритому в АТ КБ “Приватбанк”, станом на 30.09.2019 становить 88 443,2 євро.

При цьому, **внаслідок недержання відповідних податкових пільг, передбачених законодавством та міжнародними договорами України через незабезпечення Мінекономіки державної реєстрації Проекту, Підприємством за рахунок коштів Грантової угоди було сплачено у 2019 році виконавцям за надані послуги відповідно до укладених договорів ПДВ на суму**

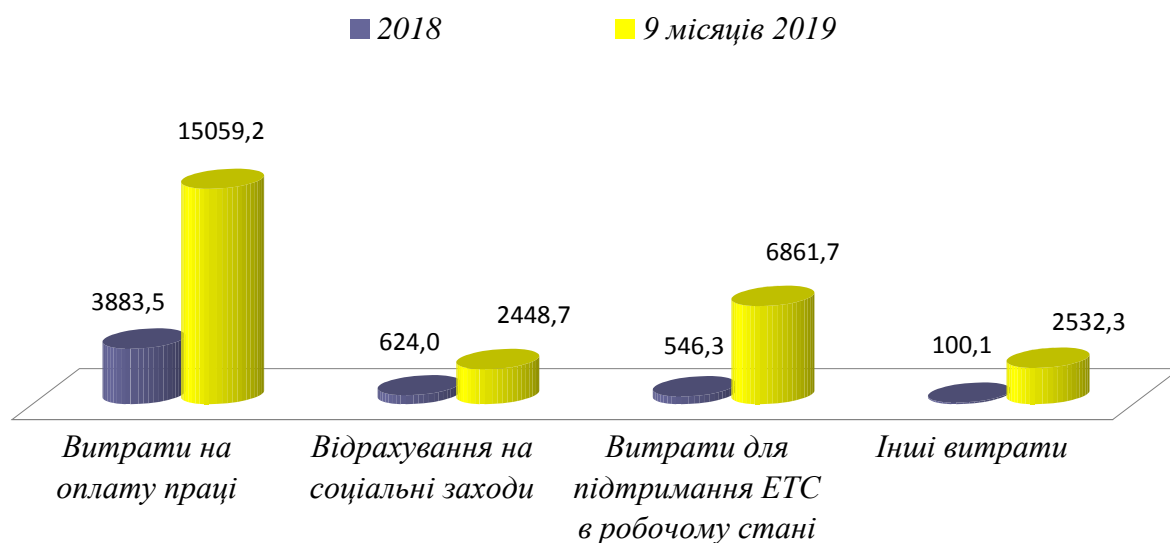
205,7 тис. гривень. Тобто кошти Грантової угоди в сумі 205,7 тис. грн використані неекономно.

Водночас із зростанням доходів збільшуються і витрати Підприємства. Якщо у 2018 році витрати становили 5 153,9 тис. грн (26,1 відс. від плану), то за 9 місяців 2019 року вони зросли до 26 901,9 тис. грн (69,9 відс. від плану 38 469,8 тис. грн) або у 5,2 рази. Отже майже всі отримані Підприємством доходи використовуються на витрати Підприємства, а саме на його утримання.

У витратах ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” найбільша питома вага припадає на собівартість реалізованої продукції, частка якої з 49,2 відс. у 2018 році зросла до 53,4 відс. за 9 місяців 2019 року. Водночас Підприємством не забезпечується виконання, передбаченого фінансовими планами на 2018–2019 роки, цього планового показника. Так у 2018 році собівартість реалізованої продукції становила 2 536,2 тис. грн (виконано план на 39,2 відс.). За 9 місяців 2019 року цей показник збільшився у 5,7 рази і склав 14 377,9 тис. грн (план виконано на 65,8 відс.).

Структура витрат ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” в розрізі елементів операційних витрат у 2018 році та за 9 місяців 2019 року відображена в діаграмі 2.

Діаграма 2. Структура витрат ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” у 2018 році та за 9 місяців 2019 року (тис грн)

Найбільшу питому вагу у структурі всіх витрат ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” у 2018 році займали витрати на оплату праці та відрахування на соціальні заходи. Так, у 2018 році витрати на оплату праці з відрахуваннями становили 4 507,6 тис. грн або 82,9 відс. всіх витрат, у I півріччі 2019 року вони зросли до 11 303,3 тис. грн (83,3 відс. всіх витрат). У зв’язку з отриманням на баланс Підприємством ЕТС та збільшенням видатків на її обслуговування, питома вага витрат та оплату праці з відрахуваннями (17 507,9 тис. грн) за 9 місяців 2019 року значно зменшилась до 65,1 відс. всіх витрат за цей період.

Збільшенню витрат Підприємства на оплату праці сприяло зростання обсягів чистого доходу від реалізації, які поступово зростаючи, у III кварталі 2019 року склали 6 204,6 тис. грн. (з відрахуваннями на соціальні заходи), збільшившись на 53,3 відс. проти кінця 2018 року.

На витрати Підприємства, що здійснюються для підтримання об'єкта в робочому стані (проведення ремонту, технічного огляду, нагляду, обслуговування тощо) протягом 9 місяців 2019 року ДП "ПРОЗОРО.ПРОДАЖІ" спрямовано лише 25,5 відс. витрат – 6 861,7 тис. грн (передбачено планом 13 487,0 тис. грн), у 2018 році ці видатки склали всього 546,3 тис. грн, або 10,6 відс. всіх витрат (заплановано 7 045,0 тис. гривень).

До складу інших витрат Підприємства протягом 9 місяців 2019 року віднесено, зокрема, витрати на оплату відрядження, аудиторські послуги, оренду, організаційно-технічні, консультаційні послуги, оплату штрафів, маркетингові дослідження.

Результати аналізу засвідчили, що у **2018 році Підприємство отримало 59,4 тис. грн чистого прибутку**, з яких нараховано відрахувань частини чистого прибутку до державного бюджету 41,0 тис. гривень. **За 9 місяців 2019 року прибуток склав 192,8 тис. грн**, нараховано відрахувань 141,0 тис. грн, **виконання передбачених фінансовим планом на 2019 рік зазначених показників складає 65,7 відс. та 74,1 відс. відповідно.**

Загалом у 2018 році та за 9 місяців 2019 року до державного бюджету Підприємством сплачено податкових і неподаткових платежів 10 106,8 тис. грн (зокрема, податок на прибуток підприємств, ПДВ, частина чистого прибутку (75 відс.), податок на доходи фізичних осіб, військовий збір та інше), з них у 2018 році – 2 027,0 тис. грн, за 9 місяців 2019 року – 8 079,8 тис. гривень.

Інформація про аналіз показників фінансової діяльності ДП "ПРОЗОРО.ПРОДАЖІ", за даними звітів про виконання фінансових планів за III та IV квартали 2018 року, 9 місяців 2019 року наведена в таблиці 1.

Таблиця 1

Коефіцієнтний аналіз показників фінансової діяльності ДП "ПРОЗОРО.ПРОДАЖІ"

Показники	III кв. 2018 року	2018 рік	I кв. 2019 року	I півр. 2019 року	9 міс. 2019 року	Оптимальне значення
<i>Коефіцієнти рентабельності та прибутковості</i>						
Валова рентабельність	71,3	32,4	26,6	44,3	29,6	Збільшення
Рентабельність EBITDA	46,5	-36,5	3,8	2,7	3,5	Збільшення
Рентабельність активів	-	1,5	0,8	3,9	1,2	Збільшення
Рентабельність власного капіталу	8,0	100,0	134,4	157,2	2,1	Збільшення
Рентабельність діяльності	46,5	1,6	0,7	1,0	0,9	Збільшення
<i>Коефіцієнти фінансової стійкості та ліквідності</i>						
Коефіцієнт відношення боргу до EBITDA	3,2	-2,8	23,9	9,5	9,0	≤ 1
Коефіцієнт фінансової стійкості	3,9	0,02	0,01	0,03	1,4	> 1
Коефіцієнт поточної ліквідності (покриття)	0,2	1,0	0,9	1,0	0,9	> 1
<i>Аналіз капітальних інвестицій</i>						
Коефіцієнт відношення капітальних	-	35,5	5,7	3,5	15,0	-

інвестицій до амортизації						
Коефіцієнт відношення капітальних інвестицій до чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	0	0,1	0,1	0,02	0,5	-
Коефіцієнт зносу основних засобів	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	Зменшення

Результати наведеного вище аналізу показників засвідчили, **що у 2018 році та за 9 місяців 2019 року показники “валова рентабельність”, “рентабельність активів”, “рентабельність власного капіталу”, “рентабельність діяльності”, “коефіцієнт поточної ліквідності”, “коефіцієнт відношення капітальних інвестицій до амортизації”, “коефіцієнт зносу основних засобів” не відповідали визначеним оптимальним значенням.**

Підприємством не забезпечено виконання показників затвердженого 06.07.2018, Інвестиційного плану ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” на 2018 рік на суму 1 761,8 тис. гривень. Передбачені на фінансування капітальних видатків кошти Європейського банку реконструкції та розвитку не використовувались. За рахунок власних коштів Підприємством у 2018 році було придбано комп’ютерне та офісне обладнання, ліцензії на загальну суму 425,7 тис. гривень.

Не забезпечено Підприємством виконання показників Інвестиційного плану ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” на I–III кв. 2019 року, затвердженого (зі змінами) 26.06.2019. Внаслідок чого ЕТС на баланс Підприємства від ГО “Трансперенсі Інтернешнл Україна” безоплатно передано лише у III кв. 2019 року (у липні 2019 року вартістю 9 745,3 тис. грн), а не у запланований термін – II кв. 2019 року. У результаті, на капітальні інвестиції у I–III кв. 2019 року спрямовано 10 162,1 тис. грн (отримання ЕТС, придбання комп’ютерного та офісного обладнання, програмного забезпечення) або 75,9 відс. від передбачених на цей період витрат в сумі 13 387,5 тис. гривень.

У 2018 році та протягом 9 місяців 2019 року наглядовою радою та керівництвом Підприємства не вживались заходи щодо забезпечення створення на Підприємстві служби внутрішнього аудиту.

Так наглядовою радою Підприємства не забезпечено виконання повноважень, передбачених пунктом 8.3 Статуту (усі редакції), а саме не створено підрозділ внутрішнього аудиту, не затверджено порядок проведення внутрішнього аудиту та надання звітів за його результатами, не призначено керівника підрозділу внутрішнього аудиту Підприємства.

Наказом ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” від 29.12.2018 № 61 Нагребельного А.В. визначено відповідальною особою за здійснення внутрішнього аудиту, у 2018 році заходи із забезпечення внутрішнього аудиту на Підприємстві не проводилися, відповідальні особи не призначалися.

3. АНАЛІЗ ДОТРИМАННЯ ПРОЦЕДУР ПРИЗНАЧЕННЯ КЕРІВНИЦТВА ДЕРЖАВНОГО ПІДПРИЄМСТВА “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” ТА УМОВ ВИПЛАТИ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ

Законом № 185 до повноважень Мінекономіки віднесено, зокрема, призначення на посаду та звільнення з посади керівників державних підприємств, укладення і розірвання з ними контрактів, здійснення контролю за дотриманням їх вимог (пункт 4 частини першої статті 6).

Відповідно до частини третьої статті 65 Господарського кодексу України передбачено, що для керівництва господарською діяльністю підприємства власник безпосередньо або через уповноважені органи призначає керівника підприємства, який є підзвітним власнику, його уповноваженому органу, з яким відповідно до частини четвертої цієї статті укладається контракт, в якому, зокрема, визначаються строк найму, права, обов'язки і відповідальність керівника, умови його матеріального забезпечення.

Такі вимоги до взаємовідносин між працівником і власником підприємства, установи, організації передбачені статтею 21 Кодексу законів про працю України.

Як встановлено, наказом Мінекономрозвитку від 20.03.2018 № 374 (в. о. Міністра Нефьодов М. Є.) доручено Державному секретарю (Перевезенцев О. Ю.), до компетенції якого належить, зокрема, питання призначення та посаду керівників підприємств, що належать до сфери управління Міністерства, здійснити заходи щодо призначення виконувача обов'язків директора ДП "ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ". Питання призначення керівника підприємства в недотримання вимог частин третьої та четвертої статті 65 Господарського кодексу України, пункту 4 частини першої статті 6 Закону № 185, статті 21 Кодексу законів про працю України та пункту 7.3 Статуту (усі редакції) наказ не містить.

В результаті, **наказом Мінекономрозвитку від 04.04.2018 № 47-п виконуючим обов'язки директора ДП "ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ" з 04.04.2018 призначено Соболева О. Д.** до призначення керівника цього підприємства в установленому законодавством порядку. Зазначеним наказом в. о. директора встановлено посадовий оклад в розмірі 11 169,0 грн; премії за підсумками роботи за квартал та за рік за виконання умов і диференційованих показників, затверджених розпорядчими документами Мінекономрозвитку; матеріальну винагороду за ефективне управління державним майном.

При цьому умови і диференційовані показники, затверджені розпорядчими документами Мінекономрозвитку для виплати премії, та умови виплати матеріальної винагороди, ні зазначеним наказом № 47-п, ні іншими організаційно-розпорядчими актами для виконуючого обов'язки директора у 2018 році не встановлювалися.

Диференційовані показники преміювання виконувача обов'язків директора ДП "ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ" за підсумками роботи за 2018 рік були затверджені **наказом Мінекономрозвитку від 25.03.2019 № 48-п, тобто через один рік після підписання наказу № 47-п, яким передбачено виплату такої премії.**

Внесеними наказом Мінекономрозвитку від 29.10.2018 № 147-п змінами до наказу № 47-п, посадовий оклад в. о. директора Соболеву О. Д. збільшено з

11 169,0 грн до 86 400 грн, тобто в 7,7 раза. При цьому, штатний розпис не містить посади в. о. директора.

Відповідно до затвердженого в. о. директора ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” Соболевим О. Д. штатного розпису Підприємства та погодженого Мінекономрозвитку 03.08.2018¹³, посадовий оклад першого заступника директора і заступника директора становить 50 850,0 гривень. При цьому з вересня 2018 року по серпень 2019 року на посаді першого заступника директора Підприємства працював Мотовиловець А. В.

Виконання обов’язків директора Соболев О. Д. здійснював до часу укладення з ним 27.05.2019 контракту, за відсутності встановлених для нього з боку Міністерства вимог щодо його прав, обов’язків та відповідальності.

Соболев О. Д. протягом майже 13 місяців в недотримання вимог частин третьої та четвертої статті 65 Господарського кодексу України, пункту 4 частини першої статті 6 Закону № 185, статті 21 Кодексу законів про працю України та пункту 7.3 Статуту (усі редакції) виконував обов’язки директора ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” (з 04.04.2018 по 26.05.2019). Як наслідок, за цей період йому в недотримання норм законодавства нараховано (за рахунок коштів Грантової угоди та власних доходів) заробітну плату в сумі 734,6 тис. грн (у 2018 році – 339,1 тис. грн, протягом січня–травня 2019 року до призначення 395,5 тис. гривень), з яких 86,7 тис. грн – премії.

Аудитом встановлено, що нарахована в. о. директора Підприємства Соболеву О. Д. заробітна плата за квітень–липень 2018 року у сумі 34,61 тис. грн була виплачена значно пізніше у серпні 2018 року. Оскільки Підприємство не здійснювало діяльності по забезпеченню функціонування ЕТС то, не мало відповідних коштів на здійснення витрат на заробітну плату.

Згідно з Положенням про умови, критерії, диференційовані показники та розміри преміювання керівників підприємств, заснованих на державній власності, та об’єднань державних підприємств, що належать до сфери управління Міністерства економічного розвитку і торгівлі України¹⁴ (далі – Положення про преміювання) за погодженням з Мінекономрозвитку здійснюється нарахування премії за підсумками роботи за рік. Нарахування квартальної премії з Міністерством не погоджується, а направляється лише звіт про виконання умов та диференційованих показників преміювання.

Премія керівників підприємств за квартал відповідно до Умов, диференційованих показників преміювання керівників підприємств за підсумками роботи за квартал (Додаток 1 до Положення про преміювання) нараховується за виконання планового показника ЕВІТДА фінансового плану підприємства.

Як встановлено, премії в сумі 86,7 тис. грн відповідно до наказу (оплата праці) ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” від 28.12.2018 № 37-ОП були нараховані у грудні 2018 року в. о. директора підприємства Соболеву О. Д. за підсумками роботи за II квартал 2018 року в розмірі 32,3 тис. грн, за III квартал 2018 року – 11,2 тис. грн, за IV квартал 2018 року – 43,2 тис. гривень. Розрахунок

¹³ До 03.08.2018 штатний розпис Підприємства не затверджувався.

¹⁴ Затверджене наказом Мінекономрозвитку від 17.07.2017 № 1024.

зазначених квартальних премій керівника направлено до Мінекономрозвитку листом від 28.02.2019 № 174-01/2019.

Тобто за відсутності затвердженого у II кварталі 2018 року фінансового плану Підприємства на 2018 рік (затверджений Першим віце-прем'єр-міністром – Міністром економічного розвитку і торгівлі України Кубівом С. І. 06.07.2018) та нездійснення протягом цього періоду діяльності, відсутність отримання доходів, як наслідок неотримання прибутків, **в. о. керівника Підприємства безпідставно нараховано премії за результатами роботи за II квартал 2018 року у сумі 32,3 тис. гривень.**

Лише 29.05.2019 Соболева О. Д. призначено директором ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ”¹⁵ шляхом укладання з ним контракту від 27.05.2019 № 19 (на строк з 29.05.2019 по 28.05.2022 року).

Конкурсного відбору на посаду керівника ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” Мінекономрозвитку не проводилось, оскільки його проведення на Підприємстві не є обов'язковим відповідно до вимог пункту 1² постанови від 03.09.2008 № 777.

Тобто, лише через **13 місяців з часу утворення Підприємства Міністерством було вирішено питання з призначення директора Підприємства** та визначено, зокрема, строк найму, права, обов'язки і відповідальність керівника, умови його матеріального забезпечення.

Таким чином, **недотримання Мінекономіки законодавства**, а саме вимог частин третьої та четвертої статті 65 Господарського кодексу України, пункту 4 частини першої статті 6 Закону № 185, статті 21 Кодексу законів про працю України і пункту 7.3 Статуту та **непризначення керівника ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ”** шляхом укладання з ним контракту, **призвело до того що управління Підприємством з 04.04.2018 по 27.05.2019 покладалось на виконуючого обов'язки директора, до якого не висувалось з боку Міністерства ніяких вимог щодо його прав, обов'язків та відповідальності.** Це створило умови, за яких неможливо було здійснювати передбачений Законом № 185 дієвий контроль з боку Міністерства за діяльністю керівника з управління Підприємством.

Одночасно, недотримуючись пункту 10 Положення про порядок укладання контракту з керівником підприємства, що є у державній власності, при найманні на роботу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19.03.1993 № 203 (далі – Положення № 203), Мінекономіки не визначило, передбачених Додатком 1 до Положення № 203 показників ефективності використання державного майна і прибутку та майнового стану підприємства, а саме погашення податкового боргу; повернення позик, кредитів та інших коштів, отриманих на поворотній основі з державного бюджету; відшкодування витрат державного бюджету, пов'язаних з виконанням гарантійних зобов'язань.

Крім того, **встановлені контрактом з керівником показники ефективності використання державного майна і прибутку та майнового стану підприємства, в недотримання вимог пункту 10 Положення № 203, Міністерством не приведені у відповідність до показників фінансового**

¹⁵ Наказ Мінекономрозвитку від 27.05.2019 № 93-п.

плану на 2019 рік із змінами, затвердженими 26.06.2019 Першим віцепрем'єр-міністром – Міністром економічного розвитку і торгівлі України (Кубів С. І.). У результаті 4 показники ефективності використання державного майна і прибутку та 3 показники майнового стану не відповідають затвердженим показникам у фінансовому плані на 2019 рік (зі змінами).

ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” направило¹⁶ на розгляд до Мінекономіки відповідні пропозиції щодо приведення показників ефективності використання державного майна і прибутку, а також майнового стану підприємства, які враховуються під час укладання контракту з керівником підприємства, у відповідність до показників, затверджених 26.06.2019 фінансовим планом на 2019 рік (зміни). Однак зазначені пропозиції Міністерством не розглянуто та не прийнято дієвих управлінських рішень.

Таким чином, з 04.04.2018 по 27.05.2019 з недотриманням вимог частин третьої та четвертої статті 65 Господарського кодексу України, статті 21 Кодексу законів про працю України і пункту 7.3 Статуту Соболєв О. Д. здійснював діяльність з управління Підприємством без укладання відповідного контракту, що унеможливило здійснення Міністерством належного контролю за діяльністю Підприємства. Як наслідок, за цей період йому в недотримання норм законодавства нараховано заробітну плату в сумі 734,6 тис. гривень.

4. ЗАКОННІСТЬ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ТА РОЗПОРЯДЖЕННЯ МАЙНОМ ДЕРЖАВНОГО ПІДПРИЄМСТВА “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ”

4.1. Загальна характеристика державного майна Підприємства

Відповідно до частини першої статті 66 Господарського кодексу України майно підприємства становлять виробничі і невиробничі фонди, а також інші цінності, вартість яких відображається у самостійному балансі підприємства.

Баланс ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” на 31.12.2018 не був абсолютно ліквідним, оскільки значення двох показників ліквідності балансу з чотирьох не були оптимальними. Не був абсолютно ліквідним баланс Підприємства за цими ж двома показниками і станом на 30.09.2019, оскільки наявних грошових коштів та їх еквівалентів у Підприємства достатньо для покриття лише короткострокових боргових зобов'язань (Таблиця 2).

Таблиця 2

Аналіз показників ліквідності балансу ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ”

Показники		31.12.2018	30.06.2019	30.09.2019
Високо-ліквідні активи ≥ Найбільш термінові зобов'язання				
Актив	Гроші та їх еквіваленти	3 188,2	257,7	2 497,5
Пасив	Кредиторська заборгованість	453,4	1 625,4	1 869,5
Співвідношення		оптимальне	не є оптимальним	оптимальне

¹⁶ Лист від 10.09.2019 № 503-08/2019.

Швидко-ліквідні активи ≥ Короткострокові пасиви				
Актив	Короткострокова дебіторська заборгованість, інші оборотні активи	425,9	2 158,2	3 573,7
Пасив	Поточна кредиторська заборгованість	424,3	847,3	1 933,1
Співвідношення		оптимальне	оптимальне	оптимальне
Повільно-ліквідні активи ≥ Довгострокові пасиви				
Актив	Запаси, довгострокова дебіторська заборгованість	77,2	37,9	57,6
Пасив	Довгострокові зобов'язання	2 963,7	–	2 695,5
Співвідношення		не є оптимальним	оптимальне	не є оптимальним
Важко-ліквідні активи ≤ Постійні пасиви				
Актив	Необоротні активи	205,5	377,3	9 688,5
Пасив	Власний капітал	59,4	355,3	9 319,2
Співвідношення		не є оптимальним	не є оптимальним	не є оптимальним

Динаміка структури активів Підприємства за даними балансів станом на 01.01.2019, 30.06.2019 та 30.09.2019 наведена в таблиці 3.

Таблиця 3

Динаміка структури активів

Показник	На 31.12.2018	На 30.06.2019	Відхилення	На 30.09.2019	Відхилення
Необоротні активи	205,5	377,3	171,8	9 688,5	9 311,2
Оборотні активи	3 695,3	2 454,3	-1 241,0	6 128,8	3 674,5
Разом	3 900,8	2 831,6	-1 069,2	15 817,3	12 985,7

У складі оборотних активів Підприємства у 2018 році понад 86,0 відс. становили гроші та їх еквіваленти, питома вага яких станом на 30.09.2019 зменшилась до 40,7 відсотків.

Дебіторська заборгованість протягом 9 місяців 2019 року збільшилась на 3 125,9 тис. грн і склала 3 588,8 тис. грн (станом на 01.01.2019 становила 462,9 тис. гривень) і виникла в основному за нараховану Підприємством і несплачену електронними майданчиками плату на розвиток ЕТС, яка була оплачена в жовтні 2019 року.

Необоротні активи станом на 30.09.2019 у складі активів відповідно до балансу становлять 61,2 відс. (9 688,5 тис. грн), з яких основні засоби – 9 660,90 тис. гривень. Нематеріальні активи у звітності Підприємства “Баланс” станом на 30.09.2019 (форма № 1-м) не відображені.

У недотримання вимог пункту 2.1 розділу II Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25 “Спрощена фінансова звітність”¹⁷ у формі № 1-м “Баланс” не відображено придбання Підприємством у липні 2019 року (безоплатно) від ГО “Трансперенсі Інтернешнл Україна”, віднесеного по бухгалтерському обліку до нематеріального активу – ЕТС, вартістю 9 745,3 тис. гривень.

¹⁷ Затверджений наказом Мінфіну від 25.02.2000 № 39.

Довідково: Відповідно до Закону України від 16.07.1999 № 996 “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” малими є підприємства, які відповідають щонайменше двом із таких критеріїв: балансова вартість активів - до 4 мільйонів євро; чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) – до 8 мільйонів євро; середня кількість працівників – до 50 осіб.

4.2. Оцінка ефективності експлуатації електронної торгової системи ProZorro.Продажі та наслідки її адміністрування для доходів Підприємства та надходжень до державного і місцевих бюджетів

Протягом 2018 року та 9 місяців 2019 року на базі ЕТС “ProZorro.Продажі ЦБД2” забезпечувалися торги з продажу об’єктів малої приватизації, з продажу/надання в оренду/передачі права іншого майна (активів) державних та комунальних підприємств України, земельних сільськогосподарських ділянок, спеціальних дозволів на користування надрами України, майна Укрзалізниці, Державного концерну “Укроборонпром” тощо, та продаж власного майна комерційних підприємств; на базі ЕТС “ProZorro.Продажі ЦБД1” з 01.02.2019 торги (аукціони) з продажу майна (активів) банків, в яких запроваджено процедуру тимчасової адміністрації або ліквідації.

Протягом цього періоду за даними публічного аналітичного модулю ProZorro.Продажі, який є складовою отриманого Підприємством від ГО “Трансперенсі Інтернешнл Україна” програмного забезпечення ЕТС “ProZorro.Продажі ЦБД2”, загалом за результатами проведення під адмініструванням Підприємства електронних аукціонів з продажу/оренди майна (активів) при стартовій вартості лотів в розмірі 31 087,6 млн грн, оголошена вартість лотів склала 12 258,0 млн грн., що на 18 829,6 млн грн або 60,6 відс. менша за їх стартову ціну, визначену організаторами аукціонів. Зазначене пов’язано з тим, що більшість аукціонів (особливо з продажу майна (активів) збанкрутілих банків) проводилися за так званою голландською моделлю¹⁸ з подальшим поданням закритих цінових пропозицій і можливістю учасників запропонувати більшу ціну.

В результаті при оголошеній вартості лотів в розмірі 12 258,0 млн грн доходи організаторів торгів (укладені контракти на продаж/оренду) склали 14 892,7 млн грн або 121,5 відсотки.

Водночас такі доходи організаторів торгів (14 892,7 млн грн) в 2,1 рази або на 16 194,9 млн грн менші від стартової вартості лотів, що свідчить про неефективність проведення організаторами торгів аукціонів з продажу майна за так званою голландською моделлю.

Відповідно до інформаційно-аналітичної довідки Підприємства за результатами проведених з липня 2018 року по вересень 2019 року аукціонів з продажу/оренди майна (активів) організаторів державної та комунальної форми власності їх доходи склали загалом 8 229,8 млн грн, в тому числі: 4 663,0 млн грн (56,7 відс.) від реалізації активів збанкрутілих банків; 1 588,5 млн грн (19,3 відс.) від продажу об’єктів малої приватизації;

¹⁸ Голландська модель аукціону це автоматичне пониження стартової ціни лота, поки хтось з учасників аукціону не зупинить пониження.

1 477,3 млн грн (18,0 відс.) від продажу/оренди майна державних та комунальних підприємств; 390,5 млн грн (4,7 відс.) від продажу спеціальних дозволів на користування надрами та 110,5 млн грн (1,3 відс.) від застосування інших типів процедур продажів.

Зокрема, за підсумками лютого–вересня 2019 року переможні пропозиції на купівлю активів (майна) банків, що ліквідуються, подані через 41 оператора електронних майданчиків. За даними проведених 3 013 аукціонів загальна початкова (стартова) ціна лотів становила 13 710,7 млн грн, оголошена вартість – 3 963,9 млн грн. (28,9 відс. початкової вартості), а сума їх реалізації 4 970,4 млн грн. (36,2 відс. початкової вартості), в тому числі сума гарантованих внесків 675,2 млн гривень.

З жовтня 2018 року по вересень 2019 року 34 операторами проведено 1 276 аукціонів з продажу об'єктів малої приватизації з початковою (стартовою) ціною лотів 1 259,9 млн грн, оголошеною вартістю – 1 044,7 млн грн (82,9 відс. початкової вартості) та сумою їх реалізації 1 661,1 млн грн (131,8 відс. початкової вартості), в тому числі сума гарантованих внесків 125,9 млн гривень.

У порівнянні із загальною кількістю операторів електронних майданчиків (57 од.), які уклали договори з Підприємством про використання ЕТС для організації проведення електронних аукціонів з продажу об'єктів малої приватизації, не було забезпечено подання учасниками аукціонів переможних пропозицій через 23 оператори, тобто 40,3 відс. від загальної кількості операторів.

Відповідно до вимог Закону № 2269 однією з умов участі потенційних покупців об'єктів малої приватизації в аукціонах з їх продажу є внесення ними на рахунки операторів електронних майданчиків гарантійних¹⁹ та реєстраційних²⁰ внесків.

Суми сплачених потенційними покупцями реєстраційних внесків, крім випадків, окремо передбачених Законом № 2269 (зокрема у разі прийняття рішення про припинення приватизації), оператор електронного майданчика перераховує на рахунки відповідних бюджетів протягом п'яти календарних днів з дня затвердження протоколу аукціону.

Сплачений потенційними покупцями гарантійний внесок після закінчення аукціону повертається тим, які не стали переможцями аукціону.

Детальний механізм сплати та повернення гарантійного і реєстраційного внесків встановлено у відповідному розділі Порядку проведення електронних аукціонів для продажу об'єктів малої приватизації²¹, у пунктах 113–117 якого

¹⁹ Сума коштів, що становить визначену у відсотках частину стартової ціни об'єкта приватизації, яка вноситься потенційним покупцем об'єкта приватизації для забезпечення виконання його зобов'язання щодо участі в аукціоні у вигляді грошових коштів або банківської гарантії (пункт 10 частини першої статті 1 Закону № 2269).

²⁰ Сума коштів у розмірі 0,2 мінімальної заробітної плати станом на 1 січня поточного року, що вноситься за реєстрацію заяви на участь у приватизації потенційним покупцем об'єкта малої приватизації на відповідний рахунок оператора електронного майданчика, який протягом п'яти робочих днів з дня проведення аукціону зараховує їх до державного або місцевого бюджету (пункт 25 частини першої статті 1 Закону № 2269).

²¹ Затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 10.05.2018 № 432.

також встановлено розмір плати переможців електронного аукціону за участь в ньому (винагорода оператора електронного майданчика), що вноситься на банківські рахунки оператора електронного майданчика.

Конкретний розмір плати за участь в аукціоні встановлюється в договорі між оператором електронного майданчика та переможцем електронного аукціону в залежності від ціни продажу об'єкта приватизації (понад 250 млн грн – до 1 відс.; 64 до 250 млн грн – до 1,2 відс.; від 16 до 64 млн грн – до 1,5 відс.; від 4 до 16 млн грн – до 1,9 відс.; від 1 до 4 млн грн – до 2,4 відс.; до 1 млн грн – до 3 відсотків).

В порівнянні, за умов Пілотного проекту, протягом періоду впровадження якого адміністратором ЕТС була ГО “Трансперенсі Інтернешнл Україна”, переможець електронних торгів (аукціонів) мав сплачувати оператору винагороду у розмірі, що з урахуванням податку на додану вартість становить 1 відсоток ціни продажу майна.

У разі відміни електронного аукціону або визнання його таким, що не відбувся, до моменту оприлюднення наказу про завершення приватизації внесена плата за участь в електронному аукціоні поверталася учаснику.

Відповідно до Порядку № 433 Підприємство, як адміністратор ЕТС, забезпечує авторизацію операторів електронних майданчиків за умови успішного проходження ними тестування та набуття статусу авторизованого (попередньо авторизованого).

Станом на 30.09.2019 такими, що успішно пройшли відбір, тестування щодо відповідності вимогам ЕТС ЦБД2 та мають статус авторизованих (попередньо авторизованих) визнано загалом 46 операторів електронних майданчиків, з якими Підприємством укладені типові договори “Про використання електронної торгової системи для організації проведення електронних аукціонів з продажу об'єктів малої приватизації”. Доступ операторів до продажу активів малої приватизації окремо від доступу до функціоналу ЕТС ЦБД2 Підприємством не надається.

За проведення тестування оператора відповідно до пункту 8 Порядку № 433 адміністратором ЕТС з продажу об'єктів малої приватизації (далі – ЕТС МП) стягується плата у розмірі трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (51 тис. грн), яка вноситься оператором на банківський рахунок Підприємства.

За підключення оператора електронного майданчика до ЕТС МП та подальше її використання згідно з пунктом 15 Порядку № 433 передбачено внесення на рахунок Підприємства плати на її розвиток і використання

Плата на розвиток ЕТС МП (з урахуванням ПДВ) відповідно до пункту 17 Порядку № 433 встановлена в розмірі 20 відсотків винагороди оператора електронного майданчика. У разі коли протягом фінансового року загальна сума отриманої адміністратором плати, що справляється з оператора на розвиток електронної торгової системи, перевищує 700 тис. грн, до кінця фінансового року розмір плати зменшується на 50 відсотків.

Плата за використання ЕТС МП вноситься оператором на банківський рахунок Підприємства щомісяця у розмірі 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (1,7 тис. грн з урахуванням ПДВ).

Згідно з пунктом 19 Порядку № 433 плата на розвиток ЕТС та за використання ЕТС зараховується на окремий банківський рахунок адміністратора, призначений для покриття витрат адміністратора на забезпечення функціонування електронної торгової системи для продажу об'єктів малої приватизації.

З урахуванням вищезазначених вимог Порядку № 433 аналогічні розміри плати операторів на розвиток ЕТС МП та її використання визначено у Регламенті ЕТС, затвердженому наказом Підприємства від 09.07.2018 № 8 (зі змінами), та у типових договорах з операторами електронних майданчиків про використання ЕТС МП.

Як встановлено аудитом, крім аукціонів з продажу об'єктів малої приватизації, протягом 2018 року та 9 місяців 2019 року на базі єдиного програмного продукту ЕТС "ProZorro.Продажі ЦБД2" організовувалися та проводилися торги з продажу/надання в оренду майна (активів)/передачі права іншого державного і комунального майна, власного майна державних, комунальних і комерційних підприємств та інших активів. Адміністрування цієї системи фактично здійснювало Підприємство.

При проведенні аукціонів з продажу/оренди об'єктів, що не відносяться до малої приватизації, з учасників також стягуються гарантійні та реєстраційні внески та винагорода операторам електронних майданчиків. Відповідно, з операторів електронних майданчиків Підприємством стягується плата за використання та на розвиток ЕТС ЦБД2.

Оплата учасниками послуг операторів електронних майданчиків (реєстраційні внески та плата за участь в аукціоні) за проведення електронних аукціонів на базі ЕТС ЦБД2 встановлена у регламенті роботи електронної торгової системи ProZorro.Продажі ЦБД2 щодо проведення електронних аукціонів з продажу/надання в оренду майна (активів)/передачі права, затвердженому наказом Підприємства від 09.07.2018 № 8 (зі змінами), а розмір оплати операторами послуг Підприємства за адміністрування ЕТС ЦБД2 (плата на обслуговування та розвиток ЕТС) регулюється типовими договорами "Про використання Електронної торгової системи ProZorro.Продажі ЦБД2", укладеними між Підприємством та окремими майданчиками.

Стягнення Підприємством окремої плати за тестування операторів, що забезпечують реалізацію на базі ЕТС ЦБД2, не передбачається, оскільки вони вже пройшли тестування при підключенні до ЕТС МП.

За даними Підприємства **протягом червня–грудня 2018 року та I півріччя 2019 року з операторами електронних майданчиків, що проводять торги на базі функціоналу ЕТС ЦБД2, укладено 57 договорів** про її використання для реалізації усіх інших типів активів, крім майна (активів) банків, в яких запроваджено процедуру тимчасової адміністрації або ліквідації.

У зв'язку з початком з лютого 2019 року адміністрування (на базі функціоналу ЕТС ЦБД1) з продажу майна (активів) банків, в яких запроваджено процедуру тимчасової адміністрації або ліквідації, Підприємством укладено 56 договорів з електронними майданчиками для реалізації зазначеного майна, з яких 19 операторів не були допущені до участі в аукціонах ФГВФО.

На відміну від фіксованого розміру плати за використання та на розвиток ЕТС МП (20 відсотків винагороди оператора), розмір плати за використання та на розвиток ЕТС ЦБД2 Підприємством самостійно встановлено в диференційованому розмірі:

- 20 відс. винагороди оператора до 19.04.2019 (включно);
- 30 відс. винагороди оператора після 19.04.2019, але не менше 300 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (5,1 тис. грн), з урахуванням ПДВ, у місяць з 01.05.2019; 600 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (10,2 тис. грн), з урахуванням ПДВ, у місяць з 01.08.2019; 1200 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (20,4 тис. грн), з урахуванням ПДВ, у місяць з 01.11.2019.

Збільшення Підприємством на договірних засадах розміру належних йому внесків операторів електронних майданчиків на обслуговування та розвиток частин ЕТС, що забезпечують продаж іншого, ніж об'єкти малої приватизації, майна містить ознаки зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку, визначені у статті 13 Закону України від 11.01.2001 № 2210 “Про захист економічної конкуренції”.

Разом з тим Антимонопольний комітет України на запит Рахункової палати від 29.10.2019 № 04-2950 повідомив²² про завершення розслідування за заявою оператора електронного майданчика Товарної біржі “ЕКО біржа” ознак порушення Підприємством законодавства про захист економічної конкуренції під час надання доступу до ЕТС ЦБД2 шляхом підвищення плати на її розвиток, за результатами якого розмір плати не визнано таким, що не є обґрунтованим та таким, що не існував би за умов конкуренції на ринку надання послуг доступу до ЕТС.

Інші перевірки діяльності Підприємства та операторів електронних майданчиків, в тому числі заходи державного контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції операторами, Антимонопольним комітетом України не проводилися.

Як адміністратор ЕТС ЦБД1, Підприємство стягує з операторів електронних майданчиків окрему плату на її обслуговування та розвиток, розмір якої визначається умовами типових договорів “Про використання Електронної торгової системи Prozorro.Продажі”, і становить: для електронних аукціонів, що відбудуться до 19.04.2019 (включно), 10 відс. винагороди оператора, що вираховується з гарантійного внеску, внесеного переможцем електронного аукціону, але не менше 600 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, з урахуванням ПДВ, у місяць; для електронних аукціонів, що відбуваються після 19.04.2019, розмір плати складає 20 відс. винагороди

²² Лист від 01.11.2019 № 130-29/02-14144.

оператора, що вираховується з гарантійного внеску, внесеного переможцем електронного аукціону, але не менше:

– 600 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, з урахуванням ПДВ, у місяць;

– 1200 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, з урахуванням ПДВ, у місяць (вказаний розмір набирає чинності з 01.11.2019).

Оскільки власником ЕТС ЦБД1 є ФГВФО протягом 9 місяців 2019 року граничні розміри винагороди оператора визначалися згідно з додатком до рішення виконавчої дирекції ФГВФО від 16.02.2017 № 532 “Про окремі питання організації процесу продажу активів (майна) банків, що ліквідуються”, викладеному в редакції, затвердженій рішенням виконавчої дирекції ФГВФО від 05.07.2018 № 1898.

За результатами проведеного в ході аудиту вибіркового аналізу (за результатами 22 аукціонів, що становить 0,5 відс. від загальної кількості завершених аукціонів з продажу об'єктів малої приватизації та з майна (активів) банків) повноти отримання Підприємством протягом I півріччя 2019 року оплати операторів електронних майданчиків на обслуговування та розвиток ЕТС ЦБД1 і ЕТС МП встановлено, що в цілому функціонал ЕТС не забезпечує автоматичного обрахунку, а ні розміру оплати учасниками аукціонів реєстраційних внесків, а ні розмірів оплати переможцями торгів вартості послуг операторів електронних майданчиків, а ні розміру залежної від цієї суми оплати послуг Підприємства.

Як наслідок, при фактичному обрахунку контрольною групою оплати операторами електронних майданчиків належних адміністратору ЕТС сум в двох випадках (аукціони UA-EA-2019-01-31-000076-b та UA-EA-2019-02-27-000125-b з продажу активів ПАТ “БАНК ФОРУМ” і ПАТ “БРОКБІЗНЕСБАНК”) встановлено недоотримання доходів Підприємства на загальну суму **249,5 тис. гривень з ПДВ.**

Так, в порушення умов пункту 6.1 договорів Підприємства з операторами електронних майданчиків ТОВ “Держзакупівлі.онлайн” від 06.02.2019 № 155-ЕТС-ЦБД1/2019 та ТБ “ПОЛОНЕКС” від 06.02.2019 № 168-ЕТС-ЦБД1/2019 розмір належних до сплати операторами сум на обслуговування та розвиток ЕТС ЦБД1 було безпідставно занижено на 249,1 тис. грн (в т.ч. ПДВ – 41,5 тис. грн) та 0,4 тис. грн (в т.ч. ПДВ – 0,07 тис. грн) відповідно.

За результатами аудиту Підприємством направлені до ТОВ “Держзакупівлі.онлайн” (лист від 16.10.2019 № 551-08/2019) та ТБ “ПОЛОНЕКС” (лист від 16.10.2019 № 552-08/2019) повідомлення щодо перерахунків сум на обслуговування та розвиток ЕТС ЦБД1 на загальну суму **249,5 тис. грн** та видано наказ від 01.11.2019 № 40 “Про створення тимчасової ревізійної комісії державного підприємства “Прозорро.Продажі” з метою забезпечення належної організації та проведення ревізії повноти рахунків, виставлених контрагентам (операторам електронних майданчиків).

Під час підписання акта аудиту ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” поінформовано про сплату ТБ “ПОЛОНЕКС” нарахованих сум **(0,4 тис. грн.)**

на обслуговування та розвиток ЕТС ЦБД1. З ТОВ “Держзакупівлі.онлайн” ведеться претензійно-позовна робота щодо отримання нарахованої суми.

Також аудитом встановлено, що публічний аналітичний модуль аналізу аукціонів продаж не містить дані про фактичні надходження коштів за результатами аукціонів на рахунки державного та місцевих бюджетів, а також про суми фактично отриманої операторами винагороди. Це створює умови, за яких відповідно до пункту 4 Методики оцінювання фіскальних ризиків, пов'язаних з діяльністю суб'єктів господарювання державного сектору економіки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.01.2018 № 7 (далі – Методика № 7), є ознаки виникнення фіскального ризику, а саме, зменшення податкових та неподаткових надходжень, зокрема частини чистого прибутку (доходу), що відраховується до державного бюджету державними унітарними підприємствами та їх об'єднаннями, дивідендів (доходу), нарахованих на акції (частки, паї) господарських товариств, у статутному капіталі яких є державна власність (порівняно із запланованим обсягом). Серед факторів, що призводять до виникнення фіскальних ризиків контрольною групою виділено прийняття нормативно-правових актів, пов'язаних з діяльністю суб'єктів господарювання, які можуть мати вплив на дохідну та/або видаткову частину державного бюджету (підпункт 1 пункту 5 Методики № 7).

Аудитом встановлено, що рахунки операторам електронних майданчиків на оплату плати на розвиток ДП “Прозорро.Продажі” розраховуються Підприємством за кожним завершеним аукціоном окремо, шляхом звірки підписаних протоколів електронних торгів з інформацією, отриманою з Публічного аналітичного модулю ЕТС “Prozorro.Продажі”.

Виходячи з даних Підприємства про розмір отримання організаторами державної та комунальної форми власності доходів, та беручи до уваги встановлені у регламентах ЕТС середні розміри винагороди 58 операторів електронних майданчиків в розрізі типів процедур з липня 2018 року по вересень 2019 року, за розрахунками аудиторів ними отримано доходів на суму 208,5 млн гривень.

Протягом періоду здійснення господарської діяльності обсяг реалізованих послуг Підприємства з адміністрування ним ЕТС “ProZorro.Продажі” станом 30.09.2019 склав загалом 29 009,0 тис. грн з ПДВ (протягом квітня–грудня 2018 року – 4 499,8 тис. грн, протягом 9 місяців 2019 року – 24 509,2 тис. гривень).

За даними бухгалтерського обліку Підприємства протягом квітня–грудня 2018 року від операторів електронних майданчиків отримано загалом 4 294,8 тис. грн з ПДВ, у тому числі 1 960,8 тис. грн – від продажу об'єктів малої приватизації, 2 334,0 тис. грн – від продажу усі інші типів активів.

За підсумками 9 місяців 2019 року від операторів електронних майданчиків отримано загалом 21 552,4 тис. грн з ПДВ, у тому числі 5 332,3 тис. грн – від продажу об'єктів малої приватизації, 9 484,8 тис. грн – від реалізації майна (активів) неплатоспроможних банків та банків, що ліквідуються (з лютого 2019 року), та 6 735,4 тис. грн – від продажу усіх інших типів активів.

Надходження на рахунки Підприємства коштів від операторів електронних майданчиків протягом 2018 року та 9 місяців 2019 року склали 25 847,2 тис. грн з ПДВ.

В результаті в недотримання вимог частини другої статті 8 Закону України “Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах” протягом 2018 року та за 9 місяців 2019 року від операторів електронних майданчиків, підключення яких до ЕТС як державного інформаційного ресурсу здійснено без створення комплексної системи захисту інформації, Підприємством отримано загалом доходів на суму 29 009,0 тис. гривень.

На запит Рахункової палати від 29.10.2019 № 04-2951 Фонд державного майна України²³ повідомив, що за результатами проведення із застосуванням ЕТС електронних аукціонів з продажу його регіональними представництвами об’єктів малої приватизації протягом 2018 року та 9 місяців 2019 року надходження до державного бюджету забезпечено в розмірі 621,8 млн гривень. Крім того, на суму 1,15 млн грн до державного бюджету забезпечено перерахування сум сплачених учасниками аукціонів реєстраційних внесків.

Як встановлено аудитом у 2018 році та протягом 9 місяців 2019 року послуги щодо розміщення ЕТС (ЦБД1 та ЦБД2) в хмарному середовищі Amazon Web Services надавались ФОП Опир М. Ю. відповідно до договору комісії від 01.10.2018 № 2018-00-01-21 (з 01.10.2018 до 31.12.2018), договору доручення від 02.01.2019 № 2019-01-02-02 (з 02.01.2019 до 31.03.2019) та договору про надання послуг від 30.05.2019 № 105 (до 01.10.2019) на загальну суму 1 092,4 тис. гривень.

Відсутність на Підприємстві фахівців з питань інформаційної безпеки, залучення до процесу адміністрування інших суб’єктів господарювання, які мають доступ до баз даних, та розміщення самих баз в хмарному середовищі Amazon Web Services створює ризики уразливості ЕТС “ProZorro.Продажі” до несанкціонованого втручання в роботу системи, що ставить під сумнів конфіденційність інформації та, як наслідок, достовірність та прозорість процедур електронних аукціонів.

Наказом ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” від 02.11.2018 № 43 затверджено Положення про відділ інформаційних технологій та телекомунікацій, до основних завдань якого віднесено, зокрема, здійснення координації тестування електронних майданчиків операторів електронних торгів на їх відповідність вимогам програмних продуктів Підприємства.

Проте у структурі відділу не передбачено посаду системного адміністратора, його функції з 06.08.2018 по 29.12.2018 покладались на аналітика комп’ютерного банку даних цього відділу.

Посаду системного адміністратора введено до зазначеного відділу 30.11.2018 у зв’язку з введенням в дію оновленого штатного розпису Підприємства²⁴.

²³ Лист від 01.11.2019 № 10-14-19412.

²⁴ Затверджена 30.11.2018 в. о. директора Соболевим О. Д.

Аудитом встановлено, що Підприємство виконувало функції адміністратора ЕТС ProZorro.Продажі не самостійно, а із залученням на договірній основі інших суб'єктів господарювання (ТОВ “Група Квінта Солюшинз”, ТОВ “Юостудіо”, ТОВ “МК-Консалтинг”, ФОП Кругліков Д. Л., ФОП Галак В. В., ФОП Билінський Ю. Є., ФОП Купріянов О. О., Фоп Ланько А. В.).

При цьому, враховуючи, що працівниками Підприємства самостійно не здійснювалось адміністрування ЕТС, середньомісячна заробітна плата одного працівника Підприємства у ІV кварталі 2018 року (58 100 грн) значно перевищувала розміри середньомісячної заробітної плати по Україні – в 6,0 разів, І кварталі 2019 року (47 376 грн) – в 4,9 рази, у ІІ кварталі 2019 року (51 975,8 грн) – в 5,0 разів.

Довідково. За даними Державної служби статистики України середньомісячна заробітна плата в Україні у ІV кварталі 2018 року становила 9 648 гривень, у І кварталі 2019 року – 9 629 грн, у ІІ кварталі 2019 року – 10 430 гривень.

Загалом у 2018 році та протягом 9 місяців 2019 року за послуги з тестування, адміністрування та підтримки (належного функціонування) складових ЕТС ProZorro.Продажі Підприємством сплачено 1 947,12 тис. гривень.

Протягом 2018 року та 9 місяців 2019 року Підприємством, в основному у колишніх розробників ЕТС ProZorro.Продажі (ТОВ “Група Квінта”, ФОП Кругліков Д.Л., ФОП Ланько А.В.), замовлялись послуги щодо доопрацювання складових системи, за отримання яких сплачено виконавцям загалом 5 141,83 тис. гривень.

В ході аудиту встановлено, договір з ТОВ “Група Квінта” від 25.03.2019 № 86 на загальну суму 3050,0 тис. грн з ПДВ укладено Підприємством за результатами погодження правочину на засіданні його наглядової ради від 21.02.2019 (протокол № 1) та за погодженням із Мінекономрозвитку, яке було фактично отримано (наказ від 29.03.2019 № 537) вже після укладання договору. Крім того, погодження наглядовою радою Підприємства укладання договору надано за результатами заслуховування виступу в. о. директора Підприємства Соболева О. Д., який зазначив, що основними напрямками діяльності, які має здійснювати постачальник даних послуг є адміністрування системи, реагування на виявлені інциденти, підготовка та аналіз інформації щодо функціонування системи та можливих порушень, виправлення помилок та налаштування системи.

Тобто, витрати Підприємства за цим договором в сумі 3000,0 тис. грн також фактично є витратами на адміністрування ЕТС ProZorro.Продажі.

В результаті Підприємством непродуктивно використано кошти в сумі 4 947,1 тис. грн на оплату послуг з адміністрування ЕТС, тобто на виконання функцій, які відповідно до Закону № 2269, постанови № 433 та Статуту Підприємства (усі редакції) мало виконувати Підприємство.

4.3. Інші порушення та недоліки при розпорядженні державним майном

Відповідно до статті 15 Закону України від 24.03.1995 № 108/95-ВР “Про оплату праці” форми і системи оплати праці, норми праці, розцінки, тарифні сітки, схеми посадових окладів, умови запровадження та розміри надбавок,

доплат, премій, винагород та інших заохочувальних, компенсаційних і гарантійних виплат встановлюються підприємствами у колективному договорі з дотриманням норм і гарантій, передбачених законодавством, генеральною, галузевими (міжгалузевими) і територіальними угодами. У разі, коли колективний договір на підприємстві не укладено, роботодавець зобов'язаний погодити ці питання з виборним органом первинної профспілкової організації (профспілковим представником), що представляє інтереси більшості працівників, а у разі його відсутності – з іншим уповноваженим на представництво органом.

В недотримання вимог частини восьмої статті 9 Закону України від 01.07.1993 № 3356-ХІІ “Про колективні договори і угоди” протягом трьох місяців після створення (березень 2018 року) ДП “Прозорро.Продажі” укладання на ньому колективного договору не забезпечено.

Загалом, у 2018 році та протягом січня–лютого 2019 року форми та система оплати праці на ДП “Прозорро.Продажі” не встановлювалися жодним нормативним чи розпорядчим актом Мініекономрозвитку та Підприємства.

Відповідно до штатних розписів Підприємства, затверджених за погодженням з Мініекономрозвитку та введених в дію з 06.08.2018 і 01.01.2019, встановлено лише посадові оклади працівників, а наказом ДП “Прозорро.Продажі” від 05.10.2018 № 32 затверджено Положення про преміювання.

Незважаючи на вищезазначене, **протягом 4 місяців 2018 року та 2 місяців 2019 року** за наказами в.о. директора Підприємства Соболева О. Д. працівникам **нараховувалися та виплачувалися різні види надбавок, на що загалом було витрачено 194,3 тис. грн, що є недотриманням вимог законодавства.**

З березня 2019 року оплата праці працівників ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” врегульована умовами Колективного договору на 2019-2021 роки та положень про оплату праці працівників Підприємства (додаток № 1) і про преміювання працівників Підприємства (додаток № 3).

Відповідно до пункту 8 Положення про преміювання, встановлення премій працівникам Підприємства має здійснюватися на підставі службових записок керівників структурних підрозділів/відділів з подальшим виданням наказу про преміювання, затвердженого керівником Підприємства.

Преміювання начальників структурних підрозділів та працівників, наділених адміністративно-розпорядчими функціями, здійснюється за поданням заступника директора Підприємства відповідно до рішення директора ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ”.

Однак, протягом березня–червня 2019 року, у недотримання затвердженої Колективним договором на 2019–2021 роки процедури, без відповідних подань за наказами керівника Підприємства Соболева О. Д. окремим працівникам Підприємства встановлені та нараховані премії на суму 575,9 тис. грн, що є неекономним використанням коштів.

Таким чином, за наказами керівника Підприємства Соболева О. Д., прийнятими за відсутності відповідних нормативних та розпорядчих документів і за відсутності відповідних обґрунтувань, окремим працівникам

Підприємства протягом 4 місяців 2018 року та I півріччя 2019 року нараховано премій та надбавок на загальну суму 770,2 тис. грн, з яких з недотриманням норм законодавства на суму 194,3 тис. грн, неекономно в сумі 575,9 тис. гривень.

Аудитом встановлено факт накладення Головним управлінням Державної фіскальної служби у м. Києві на Підприємство штрафних санкцій за порушення граничних строків реєстрації податкових накладних та розрахунків коригування до податкових накладних за 2018–2019 роки в Єдиному реєстрі податкових накладних, визначених пунктом 201.10 статті 201 Податкового кодексу України від 02.12.2010 № 2755, на суму 15,1 тис. грн, які оплачено в повному розмірі.

В результаті, несвоєчасне прийняття керівництвом ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” управлінських рішень призвело до порушення норм, визначених пунктом 201.10 статті 201 Податкового кодексу України та, як наслідок, неекономних витрат коштів в розмірі 15,1 тис. грн на оплату Підприємством накладених податковими органами штрафних санкцій.

ВИСНОВКИ

1. Аудитом встановлено, невиконання Мінекономіки як уповноваженим органом управління, наглядовою радою та керівництвом Підприємства, покладених на них законодавством повноважень щодо управління майном та діяльністю ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ”.

Аудит засвідчив низку фактів і недоліків, що негативно вплинули на господарську діяльність ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ”, та призвели у 2018 році та протягом 9 місяців 2019 року до: отримання доходів з недотримання вимог законодавства на загальну суму 29 009,0 тис. грн, здійснення витрат з недотриманням норм законодавства – 928,9 тис. грн, неекономних витрат – 796,7 тис. грн, непродуктивних витрат – 4 947,1 тис. гривень. недоотримання доходів – 249,5 тис. гривень.

2. Мінекономіки, як уповноважений орган управління майном ДЕРЖАВНОГО ПІДПРИЄМСТВА “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” не повною мірою забезпечило виконання покладених на нього законодавством повноважень щодо управління майном.

2.1. Так у затвердженому Статуті Підприємства (усі редакції) з недотриманням вимог частини четвертої статті 63 Господарського кодексу Мінекономрозвитку не забезпечено наділення Підприємства майном для здійснення його прибуткової діяльності. У результаті, з моменту створення Підприємства по теперішній час, його статутний капітал становить нуль гривень, чим не дотримано вимоги частини четвертої статті 57 Господарського кодексу України.

За відсутності власного приміщення протягом року з часу утворення до укладення договору оренди у квітні 2019 року працівники Підприємства тимчасово розмішувались у різних приміщеннях ГО “Трансперенсі Інтернешнл Україна”, навчальному закладі “Київська школа економіки”, ДП “ПРОЗОРРО”, Мінекономрозвитку, за місцем проживання одного з працівників Підприємства.

2.2. Не дотримуючись вимог пунктів 5 і 6 частини першої статті 6 Закону “Про управління об’єктами державної власності” та положень затвердженого Статуту Підприємства (усі редакції) Мінекономіки не забезпечено затвердження стратегічного плану розвитку Підприємства та інвестиційного плану на середньострокову перспективу.

2.3. Уповноваженим органом управління майном протягом 2018–2019 років не проводилися заходи внутрішнього контролю діяльності ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” та не проводилася оцінка ризиків, які негативно впливають на виконання функцій і завдань Підприємства.

2.4. Мінекономіки як уповноваженим органом управління не вжито належних заходів для прийняття рішення зі створення наглядової ради Підприємства та забезпечення її діяльності.

Так, майже через 7 місяців після затвердження у 2018 році Положення про наглядову раду ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” Міністерством, за результатами конкурсного відбору, 29.12.2018 було затверджено склад наглядової ради Підприємства у кількості 5 осіб, а перше засідання сформованої наглядової ради відбулося через два місяці після цього.

З 29.10.2019 у зв’язку з припиненням повноважень незалежного члена наглядової ради Сенниченка Д. В. конкурсного відбору незалежного члена наглядової ради Міністерством не забезпечено.

2.5. Мінекономіки не дотримано вимоги статті 6 Закону України “Про управління об’єктами державної власності” в частині своєчасності вирішення питання призначення керівника Підприємства та укладання з ним контракту, що унеможливило здійснювати належний контроль з боку Міністерства за його діяльністю.

Так, відповідно до наказу Мінекономрозвитку Соболев О. Д. виконував обов’язки директора ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” до його призначення директором цього Підприємства. Фактично, виконання повноважень директора продовжувалося протягом майже 13 місяців до його призначення на посаду.

У результаті з 04.04.2018 по 27.05.2019 з недотриманням вимог частин третьої та четвертої статті 65 Господарського кодексу України, пункту 4 частини першої статті 6 Закону № 185, статті 21 Кодексу законів про працю України та пункту 7.3 Статуту Соболев О. Д. здійснював діяльність з управління Підприємством без укладання відповідного контракту, що унеможливило здійснення Міністерством належного контролю за діяльністю Підприємства.

Внаслідок чого виконуючому обов’язки директора ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” Соболеву О. Д. за відсутності укладеного з ним контракту здійснено оплату праці в недотримання вимог законодавства на суму 734,6 тис. грн, з яких – 86,7 тис. грн премії за II–IV квартали 2018 року. За відсутності затвердженого у II кварталі 2018 року фінансового плану Підприємства на 2018 рік та неотримання прибутків, в. о. керівника Підприємства безпідставно нараховано премії за результатами роботи за II квартал 2018 року у сумі 32,3 тис. гривень.

2.6. У недотримання пункту 10 Положення про порядок укладання контракту з керівником підприємства, що є у державній власності, при найманні на роботу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19.03.1993 № 203, Мінекономіки не повною мірою визначило показники ефективності використання державного майна і прибутку та майнового стану підприємства, при укладанні контракту з керівником Підприємства та не привело їх у відповідність до показників затвердженого 26.06.2019 фінансового плану на 2019 рік із змінами.

3. ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” здійснювало адміністрування та обслуговування електронної торгової системи, яка належала ГО “Трансперенсі Інтернешнл Україна” та відповідно до статті 319 Цивільного кодексу України мала право вчиняти щодо свого майна будь-які дії, які не суперечать закону, і не вжила протягом 2018 року та I півріччя 2019 року дієвих заходів щодо передачі її у державну власність. При цьому Підприємство здійснювало витрати на обслуговування такої системи. Мінекономіки, в свою чергу, не забезпечило відповідного контролю за процесом передачі цієї системи Підприємству. Таку систему передано на баланс Підприємства лише через 1,3 роки після створення Підприємства – у липні 2019 року.

4. ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” на сьогодні виконує функції адміністратора усіх складових електронної торгової системи ProZorro.Продажі. Проте, такі повноваження було покладено на нього нормативно-правовими актами Кабінету Міністрів України прийнятими на виконання законодавства у сфері приватизації державного та комунального майна лише для організації аукціонів з продажу об’єктів, внесених до переліків малої приватизації. Крім того, ці повноваження визначено у розпорядчих документах виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб щодо електронних аукціонів з продажу майна (активів) збанкрутілих банків.

Повноваження адміністрування ЕТС в частині організації електронних аукціонів з реалізації майна державних та комунальних підприємств України, не включеного до переліку об’єктів малої приватизації, в тому числі ПАТ “Українська залізниця” та Державного концерну “Укроборонпром”, прав оренди майна, яким володіють підприємства різної форми власності, в тому числі ПАТ “Укрпошта”, прав на оренду земельних сільськогосподарських ділянок та спеціальних дозволів на користування надрами України жодним нормативно-правовим чи розпорядчим актом на Підприємство не покладалися.

При цьому внутрішнім наказом Підприємства від 09.07.2018 № 8 (зі змінами) затверджено загальний Регламент роботи торгової системи ProZorro.Продажі ЦБД2 щодо проведення електронних аукціонів з продажу/надання в оренду майна (активів)/передачі права (Регламент ЕТС), яким Підприємство самостійно визнало себе адміністратором інших складових системи крім тих, що встановлено нормативно-правовими актами. Проте, незважаючи на те, що цей Регламент ЕТС регулює питання, які мають міжвідомчий характер, його не було прийнято як нормативно-правовий акт Мінекономіки з подальшою реєстрацією в Міністерстві юстиції України.

5. Умови аукціонів з продажу/оренди інших видів майна, ніж ті що визначено постановами Кабінету Міністрів України від 10.05.2018 № 432 та № 433, регулюються лише внутрішнім Регламентом ЕТС та умовами договорів учасників аукціонів з операторами та останніх із Підприємством.

Тому, розмір плати операторів електронних майданчиків на обслуговування та розвиток частини ЕТС щодо організації та проведення аукціонів з продажу майна збанкрутілих банків визначається на договірній основі Підприємством.

З квітня 2019 року, незважаючи на вимоги антимонопольного законодавства, Підприємство на договірних засадах збільшило на 10 відс. (з 20 до 30 відс. винагороди оператора) розмір належних йому внесків на обслуговування та розвиток частин ЕТС, що забезпечують продаж іншого, ніж об'єкти малої приватизації, майна.

Збільшення Підприємством на договірних засадах розміру належних йому внесків операторів електронних майданчиків на обслуговування та розвиток частин ЕТС, що забезпечують продаж іншого, ніж об'єкти малої приватизації, майна містить ознаки зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку, визначені у статті 13 Закону України “Про захист економічної конкуренції”.

6. Протягом періоду аудиту підключення Підприємством електронних майданчиків до ЕТС ProzoGo.Продажі як державного інформаційного ресурсу здійснювалося за відсутності комплексної системи захисту інформації електронної торгової системи, чим не дотримано вимоги частини другої статті 8 Закону України “Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах”.

У такий спосіб за відсутності комплексної системи захисту інформації електронної торгової системи протягом 2018 року та 9 місяців 2019 року Підприємство отримало від електронних майданчиків 29 009,0 тис. грн надходжень (2018 рік – 4 499,8 тис. грн, 9 місяців 2019 року – 24 509,2 тис. грн), тобто з недотриманням вимог законодавства.

Ці доходи отримано за укладеними договорами з операторами електронних майданчиків.

За період 2018 року та I півріччя 2019 року з операторами електронних майданчиків, що проводять торги на базі функціоналу ЕТС ЦБД2, укладено 57 договорів про її використання для реалізації усіх типів активів, крім майна (активів) банків, в яких запроваджено процедуру тимчасової адміністрації або ліквідації. Крім того, у зв'язку з початком з лютого 2019 року адміністрування (на базі функціоналу ЕТС ЦБД1) з продажу майна (активів) банків, в яких запроваджено процедуру тимчасової адміністрації або ліквідації, Підприємством додатково укладено 56 договорів з електронними майданчиками для реалізації зазначеного майна, з яких 19 операторів не були допущені до участі в аукціонах ФГВФО.

Крім того, фактична відсутність на Підприємстві фахівців з питань інформаційної безпеки, залучення до процесу адміністрування інших суб'єктів

господарювання (ТОВ “Група Квінта Солюшинз”, ТОВ “Юостудіо”, ТОВ “МК-Консалтинг”, ФОП Кругліков Д. Л., ФОП Галак В. В., ФОП Білінський Ю. Є., ФОП Купріянов О. О., Фоп Ланько А. В.), які мають доступ до баз даних, розміщення самих баз та системи ЕТС ProZorro. Продажі в хмарному середовищі Amazon Web Services створює ризики її уразливості до несанкціонованого втручання, що ставить під сумнів конфіденційність інформації та, як наслідок, достовірність та прозорість процедур електронних аукціонів.

7. За відсутності технічної можливості програми ЕТС ProZorro. Продажі Підприємством не забезпечується належний аналітичний облік сум винагороди операторів електронних майданчиків, від яких залежить розмір доходів Підприємства на обслуговування та розвиток ЕТС.

За розрахунком аудиторів, здійсненим виходячи з даних системи про договірний розмір доходів організаторів лише державної та комунальної форми власності та середніх розмірів винагороди операторів електронних майданчиків в розрізі видів майна, з липня 2018 року по вересень 2019 року доходи п'ятдесяти восьми операторів склали 208,5 млн гривень.

Аудитом зроблено вибірковий обрахунок (0,5 відс. від загальної кількості завершених аукціонів з продажу об'єктів малої приватизації та з майна (активів) банків) розміру внесків операторів на адміністрування системи за кожним завершеним аукціоном окремо, та можна дійти висновку, що Підприємством допущено недоотримання доходів щонайменше на суму 249,5 тис. гривень.

Зазначене свідчить про ознаки виникнення фіскального ризику, а саме, зменшення податкових та неподаткових надходжень, зокрема частини чистого прибутку (доходу), що відраховується до державного бюджету державними унітарними підприємствами та їх об'єднаннями, дивідендів (доходу), нарахованих на акції (частки, паї) господарських товариств, у статутному капіталі яких є державна власність (порівняно із запланованим обсягом). Серед факторів, що призводять до виникнення фіскальних ризиків є прийняття нормативно-правових актів, пов'язаних з діяльністю суб'єктів господарювання, які можуть мати вплив на дохідну та/або видаткову частину державного бюджету.

8. У зв'язку з визначенням у структурі Підприємства однієї штатної посади адміністратора, протягом 2018 року та 9 місяців 2019 року функції адміністратора ЕТС ProZorro. Продажі виконувалися шляхом залучення на договірній основі інших суб'єктів господарювання (ТОВ “Група Квінта Солюшинз”, ТОВ “Юостудіо”, ТОВ “МК-Консалтинг”, ФОП Кругліков Д. Л., ФОП Галак В. В., ФОП Білінський Ю. Є., ФОП Купріянов О. О., ФОП Ланько А. В.), яким сплачено за цей період 1 947,12 тис. гривень.

Також Підприємство замовляло послуги щодо доопрацювання складових системи, в основному у колишніх розробників ЕТС ProZorro. Продажі (ТОВ “Група Квінта”, ФОП Кругліков Д.Л., ФОП Ланько А.В.), частина з яких на суму 3 000,0 тис. грн фактично є витратами на адміністрування.

В результаті Підприємством непродуктивно використано кошти в сумі 4 947,1 тис. грн на оплату послуг з адміністрування ЕТС, тобто на виконання

функцій, які відповідно до Закону № 2269, постанови № 433 та Статуту Підприємства мало виконувати Підприємство.

9. Одним із джерел фінансування діяльності Підприємства (7 460,9 тис. грн. або 23,3 відс. від загального обсягу витрат) протягом 2018 року та 9 місяців 2019 року були кошти Грантової угоди в рамках надання Мінекономрозвитку з боку ЄБРР міжнародної технічної допомоги за проектом “Україна: Підтримка для діяльності підприємства з забезпечення функціонування, обслуговування та розвитку електронної торгової системи Прозорро.Продажі” (350 тис. євро). Згоду на вчинення цього господарського зобов’язання надано Мінекономрозвитку вже після укладення Грантової угоди, чим недотримано вимоги пункту 4² частини першої статті 6 Закону № 185, частин другої і третьої статті 73² Господарського кодексу України та пункту 11.2.11 Статуту.

У недотримання вимог пункту 11 Порядку залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15.02.2002 № 153, Міністерством не забезпечено державну реєстрацію зазначеного Проекту, відповідної заявки про таку реєстрацію Підприємство до Міністерства не подавало.

В результаті Підприємством не реалізовано право на одержання відповідних податкових пільг, передбачених законодавством та міжнародними договорами України та, як наслідок призвело до неекономних витрат коштів міжнародної технічної допомоги у 2019 році на сплату ПДВ за надані послуги відповідно до укладених договорів на суму 205,7 тис. гривень.

10. У 2018 році та протягом 9 місяців 2019 року наглядовою радою та керівництвом Підприємства не забезпечено виконання повноважень, передбачених Статутом, та не створено підрозділ внутрішнього аудиту, не затверджено порядок проведення внутрішнього аудиту та надання звітів за його результатами, не призначено керівника підрозділу внутрішнього аудиту Підприємства.

Лише у кінці грудня 2018 року наказом ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” було визначено відповідальну особу за здійснення внутрішнього аудиту, у 2018 році заходи із забезпечення внутрішнього аудиту на Підприємстві взагалі не проводилися.

11. Протягом 4 місяців 2018 року та 2 місяців 2019 року за відсутності нормативного чи розпорядчого акта Мінекономрозвитку та Підприємства працівникам за наказами в. о. директора Соболева О. Д. нараховувались та виплачувались різні види надбавок на суму 194,3 тис. гривень.

Також протягом березня–червня 2019 року у недотримання затвердженої Колективним договором на 2019–2021 роки процедури, без відповідних подань за наказами керівника Соболева О. Д. окремим працівникам Підприємства встановлено та нараховано премії на суму 575,9 тис. грн, що є неекономним використанням коштів.

Таким чином, за наказами керівника Підприємства Соболева О. Д., прийнятими за відсутності відповідних нормативних та розпорядчих документів і відсутності обґрунтувань, окремим працівникам Підприємства

протягом 4 місяців 2018 року та I півріччя 2019 року нараховано премій та надбавок на загальну суму 770,2 тис. грн, з яких з недотриманням норм законодавства на суму 194,3 тис. грн, неекономно в сумі 575,9 тис. гривень.

Несвоєчасне прийняття керівництвом ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” управлінських рішень призвело до порушення граничних строків реєстрації податкових накладних та розрахунків коригування до податкових накладних за 2018–2019 роки в Єдиному реєстрі податкових накладних, визначених пунктом 201.10 статті 201 Податкового кодексу України від 02.12.2010 № 2755 та, як наслідок, неекономних витрат коштів в розмірі 15,1 тис. грн на оплату Підприємством накладених Головним управлінням ДФС у м. Києві у зв’язку з цим штрафних санкцій.

ПРОПОЗИЦІЇ

За результатами аудиту вважаємо за доцільне:

1. Надіслати Верховній Раді України рішення Рахункової палати і Звіт про результати аудиту ефективності використання та розпорядження майном державного підприємства “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ”, що мають фінансові наслідки для державного бюджету.

2. Відомості про результати аудиту у формі рішення Рахункової палати надіслати комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку.

3. Відомості про результати аудиту у формі рішення Рахункової палати надіслати Раді національної безпеки і оборони України, Службі безпеки України та Державній службі спеціального зв’язку та захисту інформації України та рекомендувати:

– вжити заходів щодо сприяння створення Фондом гарантування вкладів фізичних осіб та ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” комплексної системи захисту інформації електронної торгової системи.

4. Відомості про результати аудиту у формі рішення Рахункової палати надіслати Кабінету Міністрів України та рекомендувати:

– привести у відповідність нормативно-правові акти, які регулюють діяльність Підприємства за напрямками, відповідно до яких ним забезпечується функціонування та адміністрування електронної торгової системи;

– проаналізувати розміри винагород операторів електронних майданчиків з метою приведення їх до економічно обґрунтованого рівня та чітко визначити розміри винагороди оператора електронних майданчиків та адміністратора ЕТС, що справляються з учасників аукціонів (крім об’єктів малої приватизації та неплатоспроможних банків);

– доручити Державній податковій службі України з урахуванням вимог статті 77 Податкового кодексу України та наявності критеріїв відбору платників податків – юридичних осіб (високого та середнього ступеня ризику), визначених Порядком формування плану-графіка проведення документальних планових перевірок платників податків, затвердженим наказом Мінфіну від 02.06.2015 № 524, розглянути питання про включення до плану-графіка проведення документальних планових перевірок платників податків на 2020 рік

перевірку повноти сплати податків та зборів ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” за період діяльності та повідомити про це Рахункову палату.

5. Рішення Рахункової палати і Звіт надіслати Міністерству розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України та ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” і рекомендувати:

5.1. Міністерству розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України:

- розробити план заходів по усуненню порушень та недоліків, виявлених Рахунковою палатою і поінформувати Рахункову палату у визначені Законом України “Про Рахункову палату” строки;

- спільно з Фондом гарантування вкладів фізичних осіб та ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” вжити заходів щодо передачі на баланс Підприємства електронної торгової системи, яка належить Фонду гарантування вкладів фізичних осіб;

- організувати та провести конкурсний відбір з призначення члена наглядової ради ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ”;

- забезпечити у 2020 році проведення підрозділом внутрішнього аудиту Міністерства перевірки діяльності ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ”.

5.2. ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ”:

- розробити план заходів з усунення виявлених порушень та недоліків і поінформувати Рахункову палату у визначені Законом України “Про Рахункову палату” строки;

- забезпечити відшкодування суми отриманої заробітної плати в недотримання вимог законодавства у 2018 – 2019 роках Соболевим О. Д., як виконувачем обов’язки директора ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ”, а також надбавок, виплачених працівникам Підприємства;

- спільно з Мінекономіки та Фондом гарантування вкладів фізичних осіб вжити заходів щодо передачі на баланс Підприємства електронної торгової системи, яка належить Фонду гарантування вкладів фізичних осіб;

- з метою економії коштів Підприємства забезпечити виконання функцій адміністратора електронної торгової системи штатними працівниками Підприємства без залучення інших суб’єктів господарювання;

- ініціювати перед наглядовою радою Підприємства питання щодо створення підрозділу внутрішнього аудиту, затвердження порядку проведення внутрішнього аудиту та надання звітів за його результатами;

- провести інвентаризацію розрахунків ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” з операторами електронних майданчиків;

- вжити заходів щодо відшкодування оператором електронного майданчика ТОВ “Держзакупівлі.онлайн” належних до сплати Підприємству недоотриманих доходів на суму 249,1 тис. гривень.

6. Рішення Рахункової палати і Звіт надіслати до Антимонопольного комітету України з метою здійснення контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції.

7. Відомості про результати аудиту у формі рішення Рахункової палати надіслати Фонду гарантування вкладів фізичних осіб та рекомендувати:

– вжити заходів щодо створення комплексної системи захисту інформації електронної торгової системи, яка йому належить;

– спільно з Мінекономіки та ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” вжити заходів щодо передачі на баланс Підприємства електронної торгової системи, яка належить Фонду гарантування вкладів фізичних осіб.

Член Рахункової палати

І. М. Іванова